

brat

Francišek 6

Letnik XVII (CXXVIII) • november 2007

cena 1,40 €

PISMO ZA FRANČIŠKOVO NEDELJO 2007

SKUPAJ SLEDITI KRIŽANI LJUBEZNI

NARODNO SREČANJE FSR

SREČANJE ANIMATORJEV

FRANČIŠKOVIH OTROK

IN KAJ SE DOGAJA V SVETI DEŽELI....?

Leto Svetega pisma

"Kako ozka so vrata
in kako tesna je pot,
ki vodi v življenje,
in malo jih je,
ki jo najdejo"
(Mt 7,14).

Kazalo

Franciškovna duhovnost

- 4 Pismo za Franciškovno nedeljo 2007
- 6 Življenje sv. Elizabete

Naša evangelizacija

- 8 Moj samostan je nomadski otrok
- 10 Novice iz Benina
- 11 Napovednik dogodkov

Iz naših družin

- 12 Pismo sester klaris
Frančiškove svetnemu redu
ob prazniku sv. Elizabete Ogrske
- 14 Skupaj slediti križani Ljubezni
- 15 Nebeška cvetka - sestra Marija
Celina darovanja
- 17 Br. Michael Higgins izvoljen
za generalnega ministra
regularnega tretjega reda (TOR)

FSR

- 18 Narodno srečanje FSR
- 19 Krajevno bratstvo Sv. Lenart v
Slovenskih goricah
- 20 Predavanje o sv. Elizabeti Ogrski
v Kamniku

- 21 Ustanovitev narodnega bratstva v
Ukrajini

Mladi Francišku

- 22 Mladi ob 400-letnici kapucinov
- 24 Duhovni vikend za animatorje na
Prežganju

RAZVEDRILLO

- 26 Nagradni okvir

Pravičnost in mir

- 27 Franciškov poziv k razoroževanju
- 28 Humana ekologija
- 30 Človekovo dostojanstvo: univerzalni
"temelj"
- 30 Nedelja v kristjanovem življenju

Korenine in sadovi

- 32 Življenje sv. Franciška

Sveta dežela

- 34 In kaj se dogaja v Sveti deželi...?
- 38 S »fičkom« v Sveto deželo
- 42 Po deželi fatimske Marije in sv.
Jakoba
- 43 Utrinki z romanja

Naslovna slika

V bližini svetih krajev sv. Franciška lahko vidimo različne upodobitve iz Franciškovega življenja. Pričujoča slika je izpred svetišča sv. Damijana.

Revija brat Francišek – ISSN 1408-0192.

GLASILO FRANČIŠKOVEGA SVETNEGA REDA (FSR) V SLOVENIJI.

Revija izhaja šestkrat letno.

Izdajatelj: Slovenska frančiškanska provinca sv. Križa, v Ljubljani, Prešernov trg 4, SI-1000 Ljubljana.

Člani uredniškega odbora: br. Janez Papa OFM (glavni in odgovorni urednik), br. Mihael S. Vovk OFM (Franciškovna duhovnost), br. Peter Skoberne FSR (naslovnica), br. Krizostom Komar OFM in s. Ana Slivka FMM (Naša evangelizacija), br. Metod in s. Mateja Trajbarič FSR (FSR), br. Gregor Pavlič FSR (Razvedrilo), Igor Pigac FRAMA (Mladi Francišku), br. Stane Zore OFM (Pravičnost in mir), br. Miran Špelič OFM (Korenine in sadovi, Naše knjige), br. Peter Lavrih OFM (Sveta dežela).

Lektorira: Vera Lamut.

Oblikovanje: Aleš Porenta.

Priprava za tisk: Salve d.o.o., Ljubljana.

Tisk: Povše, Povšetova 36a, Ljubljana.

Naslov uredništva: Ul. Vita Kraigherja 2, SI-2000 Maribor; tel.: 02/22 85 113 ali 041 778 456; e-mail: revija.brat.francisek@ofm.si; faks: 02/22 85 112. Rokopisov in slik ne vračamo.

Cena: 1,40 €. Letna naročnina: 8,40 €. Za tujino: 16,80 €.

TRR SI56-2420-0900-4439-992 Raiffeisen banka d.d. Maribor; pri plačilu se sklicujete na 00 700-07.

Glasilo izhaja z dovoljenjem cerkvenih oblasti.

Gospod naj vam podari mir!

Praznik sv. Frančiška je že za nami, še vedno pa v nas odzvanja njegova *Hvalnica stvarstva* oziroma *Sončna pesem*.

V teh dneh je še posebej pomenljiva predzadnja kitica, ki govori o sestri smrti:

*Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri smrti,
ki ji nihče v življenju ne uide.
Gorje njim, ki umrjejo v smrtnem grehu,
a blagor njim, ki počivajo v tvoji najsvetejši
volji,
zakaj druga smrt jim ne bo mogla storiti
žalega.*

S kakšno lahkotnostjo in pripravljenostjo se sv. Frančišek srečuje s smrtjo. Imenuje jo sestro, tako kot vse, kar nas obdaja. Smrt je gotovost, ki čaka vsakogar. Razlika je le v pripravljenosti nanjo. In tu je temeljni razkorak med pojmovanjem smrti pri vernih in nevernih.

Če živimo v skladu z Božjo voljo in njegovimi zapovedmi, se nimamo česa bati. Tudi če nam kdaj spodleti, pa to skesano priznamo pri sv. spovedi, nimamo razloga, da bi se bali smrti. Hudo pa je, če zakrknjeno vztrajamo v grehu, saj nam smrt v tem primeru ne bo prinesla nič dobrega.

Vsi svetniki so se na srečanje s smrtjo dobro pripravili in jih zato danes moremo častiti in prositi za priprošnjo pri Bogu. V mesecu novembru molimo tudi za vse tiste, ki se na smrt niso mogli najbolje pripraviti, da bi bili tudi oni deležni Božjega usmiljenja. *Molitev za rajne*, ki jo v svojih spisih spodbuja tudi sv. Frančišek, naj nas vedno spremlja.

Mesec november pa je za nas zanimiv tudi zaradi praznika sv. Elizabete Ogrske, še posebno ko obhajamo njeno jubilejno leto. Tudi ona je svoje življenje posvetila Bogu v skrbi za druge, za umirajoče, bolne in ljudi brez sredstev. Delo je povezovala z molitvijo in postom in tako na čudovit način izpolnjevala Božjo voljo.

V korak z razmišljanjem o sestri smrti gre tudi svetovni dan boja proti smrtni kazni, ki ga obhajamo 30. novembra. Frančiškovi bratje in sestre bi si morali vedno in povsod prizadevati, da bi vsakdo imel možnost spreobrniti se in se poboljšati. V mnogih državah po svetu še vedno imajo smrtno kazen in jo tudi izvršujejo.

Ne moremo niti mimo svetovnega dneva človekovih pravic (10. december), ki jih mnogokje še vedno kršijo in jih ne izpolnjujejo.

Največja človekova pravica je namreč **živet**. Življenje je največji dar, ki ga moramo zato znati spoštovati in ga bogatiti z dobrimi deli in ljubečim odnosom do bližnjih.

Vsi svetniki, še posebno pa sv. Frančišek in tudi sv. Elizabeta, nam s svojim zgledom kažejo ravno to: biti blizu Bogu in ga ljubiti v svojih bližnjih.

Bog nas namreč tako ljubi, da je poslal svojega edinorojenega Sina, da bi nas odrešil. Za nas je postal človek, da bi mi postali bolj božji, bolj ljubeči.

Prebiranje tokratne številke Brata Frančiška naj vas spodbudi k veselju nad življenjem in k skrbi za vse ljudi, ki nas obdajajo, da bi znali vsem biti bratje in sestre. ■

Vse dobro!

br. Janez Papa

Pismo za Franciškovno nedeljo 2007

Papež Janez Pavel II. je pred leti v svojem govoru redovnikom in redovnicam med drugim rekel tudi tole: »Cerkve vam je hvaležna za vaše delo, ki je pričevanje ljubezni. Do vas ima Cerkve veliko zaupanje in računa na vašo popolno in nesebično pomoč in sodelovanje pri poslanstvu Cerkve, da bi se vedno ravnali po navodilih Cerkve in njenih pastirjev ter gojili duha občestva in čut za Cerkve. Cerkve pa tudi za vas moli in prosi pomoč Svetega Duha, da bi v pričevanju evangelijske ljubezni ostali stanoviti in zvesti. Naj v vas zmaga zakon Kristusove ljubezni. V tem je utemeljen tudi ves apostolat in vaše poslanstvo v krajevni in vesoljni Cerkvi. To vaše poslanstvo v Cerkvi mora biti zelo vidno, opazno, konkretno se mora pokazati vaša ljubezen in čut do Cerkve, do božjega ljudstva, do Kristusovega skrivnostnega telesa. Vse vaše delo, molitev, apostolat naj pričajo za to, da je Kristus ljubil svojo Cerkve in zanjo daroval sam sebe« (Redemptoris donum, 25. 3. 1984, tč. 14).

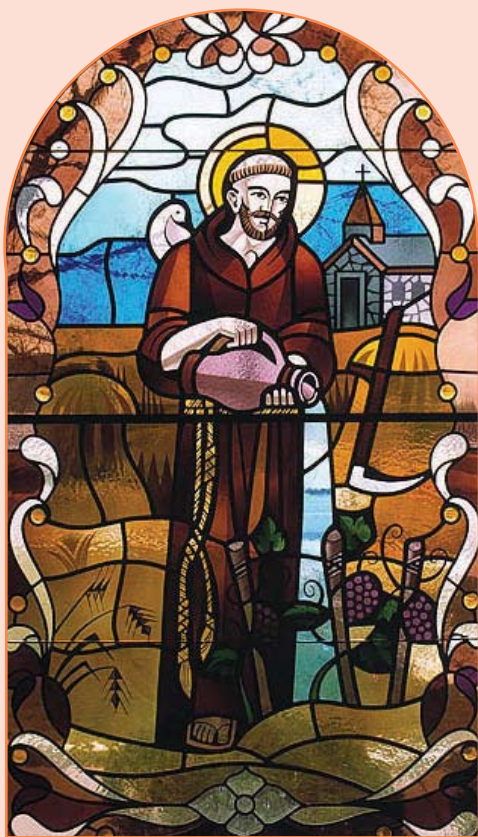
Dragi bratje in sestre, te papeževe misli me spremljajo, ko vam želim spregovoriti nekaj besed ob tako imenovani »Franciškovni nedelji«, ki jo obhajamo v bližini praznika sv. Frančiška Asiškega, ustanovitelja našega frančiškanskega reda, sester klaris in tretjega reda.

Vsi redovni ustanovitelji in ustanoviteljice so imeli v sebi globok čut za Cerkve in za njeno življenje ter odgovornost za njeno poslanstvo, zato ni čudno, da so s svojimi naravnimi in nadnaravnimi darovi imeli tako velik vpliv na življenje Cerkve in na kakovost krščanskega življenja, ju prenavljali in obogatili s posebnimi karizmami oziroma darovi Svetega Duha. Med temi svetniškimi ustanovitelji redovnih skupnosti še posebno izstopa s

svojim čutom Cerkve, v Cerkvi in za Cerkve prav sv. Frančišek Asiški. Njegovo življenje, delovanje in pričevanje razodevajo globoko in živeto cerkveno razsežnost Kristusove Cerkve. Tuje mu je bilo oporečništvo, ki ga v njegovem času ni bilo tako malo. Za Frančiška ne velja trditev, ki jo tudi danes, na žalost, večkrat slišimo, celo med verniki: KRISTUS DA, CERKEV NE; Kristusa in njegov evangelij sprejemam in vanj verujem, ne sprejemam pa njegove Cerkve, četudi jo je Kristus ustanovil kot vesoljni zakrament odrešenja, ji zaupal v varstvo zaklad vere in avtentično razlago Božje besede. Kmalu se pokaže dejstvo, da kdor ne sprejema Cerkve in njenega učiteljstva, se bo kmalu odpovedal tudi Kristusu in katoliško vero spremenil v ideologijo.

Frančišek ni razvil nekega posebnega nauka o Cerkvi; domača in popolnoma razumljiva pa mu je bila misel, ki jo je zapisal cerkveni učitelj sv. Avgustin: »Ne moreš imeti Kristusa za svojega brata, ako nimaš njegove Cerkve za svojo mater.« Dober poznavalec Frančiškovih spisov, p. Felder, pravi, da je bil Frančišek, brez pretiravanja, »cerkvena osebnost«, poosebljal je Cerkve in bil personifikacija Kristusove Cerkve. Prav zaradi tega odnosa do Cerkve, v Cerkvi in

za Cerkev je Frančišek uspel in Kristusovi Cerkvi vtisnil novo prvotno, to je apostolsko podobo. Tuja mu je bila kritika cerkvenih struktur, obsojanje njenih predstavnikov, ni obešal na veliki zvon njenih napak, grehov in pomanjkljivosti, temveč je z ljubeznijo, ponižnostjo, spoštovanjem in še posebno s pristnim osebnim pričevanjem evangelija zdravil odprte rane na Kristusovem skrivnostnem telesu. Z znamenitega križa v napol porušeni cerkvi sv. Damijana v Asiziju je zaslišal Jezusovo naročilo: »Frančišek, pojdi in popravi mojo cerkev«. Frančišek je te besede najprej vzel dobesedno in začel z materialno obnovo razrušene cerkvice. Ob tem delu pa je spoznal, da ga Bog kliče k duhovni obnovi Kristusove Cerkve, da mu je hotel reči: Frančišek, pojdi in duhovno obnovi mojo Cerkev, ljubi jo in čuti z njo. Popravi jo tako, da jo boš vzljudil tudi v njenih napakah, grehih

in nepopolnostih. Prvič v zgodovini Cerkve imamo ustanovitelja, ki svojo ustanovo tako neposredno in neločljivo poveže z papežem in sveto katoliško Cerkvijo. Skrb za edinost Cerkve je še posebna značilnost sv. Frančiška; v edinosti s Cerkvijo je videl obnovo takratnega verskega življenja. V vseh teh vidikih je Frančišek s svojo ustanovo daleč presegel mnoga takratna duhovna gibanja, ki so papežu odpovedala pokorščino in v delovanju hodila že na robu pravovernosti.

Dragi bratje in sestre, z nami ste povezani in z nami se srečujete na najrazličnejše načine, zato nas poznate, z nami sodelujete, molite in častite vsemogočnega Boga, vi ste tudi naši veliki dobrotniki, zato lahko sami presodite, koliko smo Frančiškovi bratje zvesti njegovemu odnosu do Cerkve in v kakšni meri poosebljamo Kristusovo Cerkev in vam jo s svojim oznanjevanjem in pričevanjem – to tudi želimo in hočemo – prikazujemo kot domačo, privlačno in prijazno Kristusovo ustanovo, ki na zemlji nadaljuje odrešenijsko poslanstvo v blagor vseh in vsakogar.

V luči Božje besede in ob podpori sv. Frančiška Asiškega moramo vedno znova skupno preverjati naše mesto v Cerkvi, naše čutenje s Cerkvijo in naše poslanstvo za Cerkev. K temu nas spodbuja tudi apostol Peter, ko pravi: »Ker ste živi kamni, se tudi vi vgrajujete v duhovno stavbo, tako da boste sveto duhovništvo in boste darovali duhovne daritve, ki bodo po Jezusu Kristusu prijetne Bogu« (1 Pt 2,5).

Dragi obiskovalci naših cerkva, ko se vam v imenu vseh bratov frančiškanov zahvaljujem za vašo naklonjenost, razumevanje in sodelovanje, za vso vašo duhovno in materialno podporo, prosim vsemogočnega Boga, naj po Marijini priprošnji podeli vam, vašim zakonskim skupnostim in družinskim ognjiščem, posebno še vašim otrokom, mladim, vsem bolnim in trpečim svoje varstvo in svoj blagoslov. ■

V Ljubljani, na praznik sv. Frančiška Asiškega, 4. 10. 2007

p. dr. Viktor Papež, provincialni minister

Prvo leto

Življenje sv. Elizabete

Deseti mesec

Elizabetino spokorno in molitveno življenje

Ko je njen mož še živel, je Elizabeta naredila zaobljubo popolne čistosti, ki bi se je držala, če bi njen mož umrl. Sedaj pa si je želela popolno odpoved. 24. marca 1228, na veliki petek, je Elizabeta položila roke na oltar v kapeli manjših bratov v Eisenachu in se odpovedala "vsem nečimrnostim sveta, svoji lastni volji in vsemu, za kar je Odrešenik v evangeliu

svetoval, da je dobro opustiti." Nekaj mesecev pozneje je v Marburgu oblekla preprosto sivo obleko in se zaobljubila kot spokornica. Spet so bili navzoči nekateri Frančiškovi bratje. Z njo sta se zaobljubili tudi dve dami iz njenega spremstva, Guda in Isentruda, pa tudi dve revni gospe, Irmingarda in Elizabeta. Svoje spokorno življenje so živele skupaj.

Papež Gregor IX., ki je Elizabeto razglasil za svetnico, je zapisal: "Oblekla je redovniško obleko, ki ji je ostala vedno zvesta, vse do zadnjega dneva, da je v njej slavila skrivnost Gospodovega trpljenja."

Elizabeta je sedaj lahko izpolnila svojo željo po življenju v uboštvu. Uboštvo je ljubila tako scela, da je svojemu frančiškanskemu spovedniku, br. Gerardu, rekla, da bi ji bilo všeč, če bi živel samo od miloščine, kakor gobavci.

Elizabeta se je posvečala dejavnemu življenju, ki je bilo zaznamovano z dobrotelstvom in usmiljenjem. Nič manj pa se ni posvečala molitvenemu življenju. Njen spovednik Konrad iz Marburga pravi o njej: "Pred Bogom izjavljam, da sem le redko videl tako kontemplativno ženo, kot je bila Elizabeta, čeprav se je ukvarjala z mnogimi dejavnostmi. Nekateri redovniki in redovnice so zelo pogosto ugotovili, da je njen obraz, kadar je prihajala od osebne molitve, širil čudovit sij, iz njenih oči pa so prihajali kakor sončni žarki."

Duhovni premislek:

Smisel spokornega življenja je stalno obračanje k Bogu. Tako se odpovedujemo svojemu staremu človeku, sebičnosti in umiramo sami sebi, da bi živeli novo življenje z Bogom. Seveda je Elizabeta življenje pokore živela resno in skušala popolnoma umreti sebi, da bi živela za Boga.

Vendar je to delala živeč v svetu in ne v klavzuri. Življenje v svetu ne bi smelo pogasiti

molitvenega življenja. Stalna molitev je namreč potrebna, da ohranjamo svoj odnos z Bogom, ko se znajdemo pred raztresenostjo sveta. Elizabeta nam dokazuje, da sta molitev in kontemplacija možni tudi tedaj, ko smo angažirani v aktivnem življenju.

Evangelij: "Če hoče kdo iti za menoj, naj se odpove sebi in vzame vsak dan svoj križ ter hodi za menoj" (Luka 9,23).

Enajsti mesec

Elizabetina dobrodelnost in njena bolnišnica v Marburgu

Ko je bil Elizabeti vrnjen del njene dote in premoženja, ki ji ga je zapustil mož, je to porabila za izgradnjo bolnišnice za reveže v Marburgu. Bolnišnica je bila imenovana po sv. Frančišku. Papež Gregor IX. ji je za kapelo v bolnišnici poslal relikvijo krvi iz svetnikovih ran in ji podelil odpustek v buli, ki je bila datirana z aprilom 1229. To je bila ena izmed prvih ustanov, posvečenih Ubožcu, ki je bil kratek čas pred tem razglašen za svetnika.

Ko je bila bolnišnica zgrajena, je določila dan, ko je revežem, ki so se zbrali dvorišču bolnišnice, dala vse, kar ji je ostalo od njenega premoženja. Ko je razdelila vse, kar je imela, je dala zakuriti ogenj in revežem postregla s kruhom. Videli so jo tudi, kako je umivala in mazila njihove noge. Reveži, ki so bili telesno okrepljeni in duhovno potolaženi, so začeli prepevati. In Elizabeta je rekla svojim tovarišicam: "Vidite, rekla sem vam, da moramo ljudi osrečiti," in se je veselila z njimi. Hotela je odstraniti pregrade med bogatimi in ubogimi.

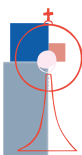
Od tega trenutka naprej se je vsa predala službi Božjim revežem. Sama je umivala bolne, zdravila njihove rane in pripravljala zdravila. Igrala se je z otroki, tudi z majhno gobavo deklico. Ukvarjala se je z revnimi nosečimi ženami in njihovimi otroki. Denar zase in za svoje sestre je zaslužila s predenjem volne.

Oblekla je oguljeno obleko, z zaplatami na komolcih in podaljšano s tkanino, ki je bila drugačne barve. Svoji tovarišici Ermengardi je dejala: "Življenje sester v svetu je zelo prezirano, in če bi kakšno življenje prezirali še bolj, bi ga izbrala." Vedela je, kaj pomeni, če te bogati prezirajo, vendar se je veselila, ko je služila ubogim.

Evangelij: »Če hočeš biti popoln, pojdi, prodaj, kar imaš, in daj ubogim in imel boš zaklad v nebesih. Nato pridi in hodi za menoj!« (Mt 19,21). ■

Pripravil br. Stane Zore OFM

Moj samostan je nomadski šotor

Božič je še daleč, vendar sem se ob branju pričevanja s. Barbare vseeno spomnila nanj. V času pred božičem se namreč pogosto posvečamo zunanjim stvarim: naredimo »generalno« v hiši, kaj sladkega spečemo, se ukvarjamo s krašenjem smrekice in jo nehote primerjamo s sosedovo (ki je seveda manj lepa kot naša) ...

Sestra Barbara Kolodziejczyk pa živi nekaj čisto drugega. Odkar so jo poslali v muslimansko državo Maroko, je minilo 19 let, letošnji božič pa bo že četrti po vrsti, ki ga bo preživela med nomadskim plemenom Berberov.

Čeprav je tako drugačen od vsega, čemur mi rečemo božič (običaji, darila, praznično vzdušje ...), ga s. Barbara s svojimi sestrami doživlja zelo globoko in se v svoji skupnosti v šotoru čuti neverjetno blizu Novorojenemu. Najbrž bolj kot mi vsi ...

Barbara, kdo si in od kod prihajaš?

Sem Frančiškanka Marijina misijonarka. Prihajam iz Wadowic, majhnega mesta na jugu Poljske.

Kako si spoznala Frančiškanke Marijine misijonarke?

V poljskem časopisu Zoja sem brala članek o misijonu sestre Zofie Pier. Bila je medicinska

sestra v Papui in pisalo je, da je imela na svojem misijonu malo sredstev, a veliko srce!

O kakšnem misijonu si takrat sanjala?

Že od otroštva me je privlačila Latinska Amerika in sem si tja tudi želela. Ampak prihajam iz številčne družine in sem se zgodaj naučila razpoložljivosti, razdajanja za druge in kako v polnosti živeti tam, kjer sem, tudi če ni ravno po moji izbiri.

Potem si pristala med nomadi v Maroku.

Kako je prišlo do tega?

Vsaka sestra FMM je pri svojih večnih zaobljubah poslana v misijone. Jaz sem bila poslana v Maroko. Tam sem najprej petnajst let živela v eni od skupnosti. Leta 2003 je vrhovna predstojnica FMM naslovila na vse sestre našega reda tole prošnjo: naša nomadska skupnost v gorovju pri Tatiouinu potrebuje medicinsko sestro. Izrazila sem svojo pripravljenost, ker imam rada življenje v izjemni preprostosti. To sem si od nekdaj želela! Moj odgovor je bil sprejet in zdaj sem že štiri leta v potujoči skupnosti.

Kakšna je tvoja skupnost in kdo so tvoje sestre?

V skupnosti smo tri: Mary iz Irske pomaga nomadskim ženam pri tkanju ovčjega runa in pri prodaji le-tega v vaseh, mimo katerih

nas pelje pot. Francozinja Marie skrbi za najmlajše člane plemena. Jaz pa sem Poljakinja in medicinska sestra za nomade.

Kaj zate in za tvojo skupnost pomeni živeti med nomadi?

Skoraj tako je, kot da bi živel v času stare zaveze! Kot v času Abrahama tudi naše nomadsko pleme v najhujši vročini odpre šotor in sede k vhodu. Če gre kdo mimo, mu tečejo naproti in ga povabijo v šotor. Prinesejo vodo, da si umije roke, potem ga postrežejo s kruhom in čajem. Vsako srečanje postane praznovanje!

Kako poteka tvoj dan?

Življenje sester je sestavljeno iz molitve in dela. Sestre molimo trikrat na dan: zjutraj, popoldne in zvečer. Vsak dan imamo tudi adoracijo v tišini in premišljevanje Božje besede.

Čas molitve me pripravi na srečanje z drugimi. Molitev mi tudi pomaga izstopiti iz začaranega kroga naglice in hitenja ter biti odprta za Božjo voljo.

V naših FMM skupnostih ponavadi kuha vsak dan druga sestra. Zelo rada imam dneve, ko sem jaz na vrsti, da zamesim in spečem kruh. To preprosto opravilo me spominja na Božje kraljestvo in na našo neopazno prisot-

tnost na zemlji. Včasih se počutim kot mala glivica kvasa. V tem podivjanem svetu, kjer štejeta le dobiček in učinkovitost, sem izbrala življenje, ki je odrezano od sveta, da bi služila drugim. Puščavsko gorovje, kjer živim, pa ni samo kraj misijona in srečanja z drugimi. Zame je tudi kraj srečanja s seboj, z mojimi mejami in strahovi. Takrat se spomnim Jezusovih besed: »Ne boj se ...«

Kakšen je božič v šotoru?

Na sveti večer sestre vedno povabimo kakšno muslimansko družino iz plemena. Lani smo povabile dve družini, ki sta bili sprti med seboj. Lepo je bilo videti, kako so med večerom zmogli spregovoriti drug z drugim. Preden smo se poslovili, je eden izmed njih prebral iz Korana poglavje, ki govori o Jezusovem rojstvu. Jezus je namreč zanje zelo velik prerok. Večer smo zaključili s skupno molitvijo: najprej so oni molili Fatiho iz Korana, nato pa smo me zmolile očenaš po arabsko. Ko so vsi odšli, je iz Midelta prispel katoliški duhovnik, s katerim smo imele polnočnico. Čutile smo, da se je v tisti noči med nami res rodil Jezus!

Je še kaj, kar bi rada delila z nami?

Da, ne bojte se stopiti iz kalupov in biti izvirni! Spremenite svoje navade, obrnite novo stran v svojih življenjih! Letošnji božič preživite drugače, pojdite naproti revnim, osamljenim, drugačnim! Čisto preprosto si (če zmorete) upajte zaživeti drugače! Bodite drzni in veseli! Zakaj pa ne!? ■

Pogovarjala se je s. Ana Slivka FMM

Foto: Sestre iz nomadske skupnosti

Novice iz Benina

Prisrčen pozdrav vsem v Sloveniji in drugod po svetu!

Kot lahko sklepate iz napisanega, sem se srečno vrnil v Benin. Obojestransko veselje je preplavilo naša srca, ko smo se ponovno srečali z župljani ter drugimi znanci in prijatelji. Nekaj skrivnostno legepa je po odsotnosti ponovno srečati človeka in z njim nadaljevati življenjska pot za določen čas, za katerega nihče ne ve, kdaj in kako se bo iztek in kako nas bo ponovno ločil.

Na poti iz Lomeja, glavnega mesta Toga, smo šli preko Cotonouja do Natitinguja. Vmes smo se ustavili še v državnem Marijinem svetišču v Dassa-Zume v južnem delu države. Zgradili so ogromno cerkev, še lepše uredili Marijino votlino z vso okolico. Vse je izredno lepo in veliko, tako da lahko svetišče sprejme res veliko romarjev. Osrednje romanje vsega katoliškega Benina je za Marijino vnebovzetje.

Končno imam zopet bolj šibko povezavo z Internetom. Ko pa te e-povezave ni, grem v mestni cyber, kjer je povezava počasna, tastatura pa trda in nekatere tipke mrtve. Pa je potrebno z vsem tem živeti in delati.

Sicer sem v redu, le da je treba ogromno stvari urediti in programirati. Duhovnik iz plemena Otamarijev, ki me je nadomeščal, je bil zelo dober. Ljudje so ga imeli radi. Tega

sem zelo vesel.

S šolskim letom bomo začeli šele za sv. Frančiška, tako da bo mogoče bolje pripraviti veroučno leto.

Vreme je tipično za deževno dobo: sonce – dež – sonce.

Včeraj smo praznovali 10-letnico škofovskega posvečenja našega škofa. Zbrali smo se v stolnici ter Bogu in njemu v zahvalo darovali sv. mašo. Veliko duhovnikov, redovnic in laikov. Dostojanstveno! Škofa imamo zelo radi in smo zanj Bogu hvaležni. V tem času je še v Rimu. Pred kratkim je bil z vsemi beninskimi škofi pri papežu Benediktu na obisku ad limina. Sredi oktobra se bo vrnil. Škofje nam bodo gotovo povedali, kakšne smernice jim je dal papež in v katero smer je potrebno še bolj utrditi krajevno Cerkev v Beninu.

Prisrčno vas pozdravljam in vas nosim v ljubečem in vernem srcu. Povezanost v molitvi. ■

**P. Pepi, frančiškanski misijonar v Beninu,
Zahodna Afrika**

Napovednik dogodkov

- 2.-4. november: izlet narodnega sveta FO in FRAMA
- 9.-11. november: filmski maraton na Sveti Gori – bratje frančiškani
- 9.-11. november: pevski konec tedna, Kančevci – bratje kapucini
- 16.-25. november: ljudski misijoni v več župnijah v Goriških Brdih – bratje frančiškani in kapucini
- 18. november - 16. december: ljudski misijon v dekaniji Trebnje – bratje minoriti
- 21. november: srečanje uredniškega odbora revije Brat Frančišek
- 24. november: Slovenj Gradec, Tečaj Frančiškove duhovnosti
- 30. november - 2. december: obnova misijona v Velikih Laščah – bratje frančiškani
- 8.-16. december: ljudski misijon v župniji sv. Bolfenk v Slovenskih goricah – bratje minoriti
- 7.-16. december: ljudski misijon v Strunjanu – bratje frančiškani
- 11.-13. januar 2008: duhovne vaje za Frančiškove otroke (Kančevci, Brezje, Vipavski križ)
- 8.-17. februar 2008: ljudski misijon v Polzeli v Savinjski dolini – bratje frančiškani
- 17. februar 2008: srečanje narodnega sveta FO in FRAMA
- 29. februar - 2. marec 2008: duhovne vaje za študente (Sveta Gora) – bratje frančiškani in manjše sestre
- 29. februar - 2. marec 2008: duhovne vaje za Frančiškovo mladino (Strunjan)

Pismo sester klaris Frančiškovega svetnemu redu ob prazniku sv. Elizabete Ogrske

Dragi bratje in sestre tretjega reda! Ob sklepu jubilejnega leta ob 800-letnici rojstva sv. Elizabete se še enkrat kratko ustavimo ob čudovitem duhovnem liku zavetnice vašega reda.

Ta jubilej je za vse Frančiškove duhovne sinove in hčere vzpodbuda, da se znova zazremo v Kristusovo obličje, v njegove za nas prebodene roke in noge in v njegovo srce – in s sv. Frančiškom vzkliknemo: »Moj Bog – moje vse!«

»Moj Bog – moje vse« – v tem globokem odnosu do Gospoda je vsa skrivnostna privlačnost sv. Frančiška, sv. Elizabete in sploh svetnikov: Bog je bil resnično »vse« njihovega življenja, vse! Kristusova ljubezen jih je prežarila s tolikšno močjo, s tolikšnim sijajem, da zanje ni bilo več nobenega drugega vprašanja kakor: »Gospod, kaj hočeš, da storim?« Za vsako ceno, brezpogojno, do konca korenito, z vsem svojim bitjem so hoteli izpolnjevati samo Božjo voljo in živeti samo zanj. Vse, kar so delali, govorili, trpeli, hoteli ... – vse je bilo samo izraz popolne in nepreklicne predanosti njemu, ki je večna Ljubezen.

Tudi Elizabeti je bil Bog zares najvišja vrednota, vse. Nenehna notranja povezanost z Večnim je hranila njeno ljubezen do moža, otrok in do ubogih; dajala ji je ognjevit notranjo moč, mir in pogum, vztrajnost in veselje – tudi v nadlogah, samoti in bolečini. Globoko molitveno življenje, ki je žarelo tudi z njenega obraza, je bilo gonilna moč za velika dela usmiljenja. Po Frančiškovem zgledu je hodila za Kristusom in živela po

evangeliju korenito, preprosto, »brez razlage«. Njeno kratko življenje je bilo, v popolni samopozabi, vesela božanska hvalnica večni Dobroti. Močno preskušana v veri, ljubezni, zvestobi in trpljenju, je čudovito združevala bogoljubnost in človekoljubje, molitveno in aktivno življenje.

Čudovita žena, pogumna in modra! Še po osmih stoletjih »spreminja svet s svojo svetostjo« (prim. Janez Pavel II.). Svetost je tudi naša dolžnost: »Bodite popolni, kakor je popoln vaš nebeški Oče« (Mt 5,48), nam naroča Jezus. Zgledi naših svetih bratov in sester nam pričajo, da je – z Božjo milostjo – to dolžnost zares mogoče izpolniti. Tudi sv. Elizabeta nam kaže, kako lahko uresničujemo to Kristusovo naročilo v vsakem stanju: krepkostno je živela kot dekle, kot žena in mati – v ugledu in blaginji, kot vdova – v krutem preganjanju, kot usmiljena sestra sredi sveta – v svobodni odpovedi vsemu imetju in časti. V popolni posvečenosti Bogu je z vedrino lajšala človeško bedo. »Ljudi moramo osrečevati,« je govorila.

Bodimo tudi mi »svetal zvezdni utrinek in znanilci upanja! V dušah razžarjamo luč, žalostnim srcem prinašajmo veselje; otirajmo trpečim solze, obvezujmo rane in prebujajmo ljubezen; trudimo se za kreposti« (prim. Verovali smo ljubezni).

Dragi bratje in sestre FSR!

Posnemajte svojo veliko zavetnico v globokem molitvenem življenju. To vam bo dajalo veliko razsvetljenja, veselja in poleta, dovolj moči in poguma za premagovanje vsakdanjih težav. Ne mislite, da nimate časa! Čas, ki ga »žrtvujemo« za molitev, se čudovito pomnoži! Sveta maša, skupna in osebna molitev, sveto obhajilo in obiski Najsvetejšega vas bodo dvignili v Božje naročje – in vsakodnevne skrbi, obveznosti in težave bodo, osvetljene z Božjo lučjo, drugačne.

Bodite pogumni! Bodite odločni! Bodite drzni!

Sv. Elizabeta je bila, kakor so bili vsi svetniki, pogumna: ni se bala težav in mnenja ljudi, iskala je Božjo voljo in jo korenito

izpolnjevala, pa naj je bilo to drugim pogodu ali ne; vztrajala je, čeprav je morala zaradi tega veliko trpeti. Če molimo in premišljujemo, kaj in koliko je za nas trpel naš Odrešenik – nedolžen! –, koliko je morala trpeti najsvetejša Božja Mati, če mislimo na svojo poklicanost in odgovornost ter prosimo za Marijino varstvo in Božjo pomoč, bomo imeli moč in pogum, da bomo »plavalı proti toku«. Ne, sami ne zmoremo, toda Kristus nam daje moč! In »če je Bog z nami, kdo je zoper nas!?« (Rim 8,31b).

Zbudimo se iz zaspanosti! Ne ubadajmo se s sebičnim jazom (svojim ali drugim) ne s svojo krhkostjo, z zlom in nepotrebnimi težavami! Sebe in svoje izročajmo Gospodu, ki za nas čudovito skrbi. On, ki »vse vidi in vse ve«, ve, kaj je za nas najboljše – in varuje nas skrbneje, kakor mati svojega nebogljenega otročka. Neomajno mu zaupajmo! In živimo v veselju, četudi nam kdaj izkazuje takšno »dobroto«, da moramo nositi križe. Tudi Jezus je trpel in Marija in vsi svetniki! Takšna je pač pot izvoljenih! Vse na svetu pa hitro mine ... »in trpljenje sedanjega časa se ne da primerjati s slavo, ki se bo razodela nad nami« (1 Kor 2,9), če bomo zvesti.

Bodimo usmiljeni in lajšajmo stisko trpečim, kolikor le moremo. Jezus, ki je dejal, da smo storili njemu, karkoli smo storili kateremu izmed njegovih najmanjših bratov, nam bo povrnil ...

Sestre klarise vsak dan prosimo Gospoda, naj vam podeli obilo milosti in poguma, kakršnega so imeli svetniki, in vžge v vaših srcih ogenj svoje ljubezni. Svetniki so imeli pogum, da so korenito posnemali Kristusa, mu povsem izročili vse svoje bitje, vso svojo ljubezen. Pričevali so zanj, ga prepoznavali in ljubili v preprostih in ubogih ter s svojim življenjem oznanjali svetu: »Kristus je Alfa in Omega, začetek in konec,« on je smisel in cilj našega življenja, on je naš mir, naša radost, naša večna blaženost ... in on je z nami!

»In glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta« (Mt 28,20)! Aleluja! ■

V Nazarjah, na praznik Rožnovenske Matere Božje, 7. oktobra 2007

s. M. Katarina Ambrož, opatinja OSC

Skupaj slediti križani Ljubezni

Obhajanje povišanja svetega Križa je bilo v petek, 14. septembra 2007, za našo frančiškansko provinco zares praznično. V cerkvi Marijinega oznanjenja na Tromostovju v Ljubljani je med večerno sveto mašo Marijin »fiat« (»zgodi se«) našel svoj odmev v dokončni odločitvi našega br. Andraža Arka, da vzame »danes« svoj križ in po sledeh manjšega brata Frančiška stopi za Kristusom. Slovesne zaobljube br. Andraža je v imenu Cerkve sprejel naš provincial p. Viktor Papež.

Br. Andraž prihaja sicer iz ljubljanske župnije sv. Petra, vendar je pot odraščanja prehodil pretežno v družbi frančiškanov. Za sopotništvo na tej poti je še posebno hvaležnost izrazil p. Marjanu Čuku. Po uspešno zaključenem študiju socialne pedagogike je br. Andraž vstopil k frančiškanom in pričel s študijem teologije. Letošnjo jesen je diplomiral, nadaljeval pa bo s podiplomskim študijem pastoralnega dela na področju medijev (predvsem filmske kulture). Trenutno kot duhovni pomočnik opravlja svoje poslanstvo v pasto-

ralno izredno razgibani župniji Ljubljana Vič. V oktobru bo prejel diakonsko posvečenje.

V lepo okrašeni cerkvi se je na dan slovesnih zaobljub zbralo kar lepo število Andraževih sorodnikov, prijateljev in znancev. Kdor br. Andraža vsaj nekoliko pozna, ve, da nima posebnih težav pri navezovanju socialnih stikov. Čeprav je njegova relativna višinska razlika glede na povprečje običajno negativna, ga je Stvarnik obdaroval z darom zgovornosti, po kateri marsikoga prekaša. Vsekakor se Andraževa priljudnost in sproščena dobrohotnost lepo vključujeta v njegovo zavzeto delo na različnih področjih. »Žarečih oči« spremlja aktualno filmsko produkcijo z namenom, da bi nam na osnovi svojega znanja in izkušenj pomagal ločevati zrno od plevla. Z žarom v srcu pripravlja slikanice in radijske igre, s katerimi skuša predvsem najmlajšim v preprostem Frančiškovem duhu približati različne like svetniških osebnosti. Nenadomestljiv delež ima pri vsakoletni pripravi tradicionalnih Frančiškovih taborov. To je le nekaj bolj vidnih zunanjih pokazateljev velike Andraževe zavzetosti. S svojim prisrčnim in korektnim odnosom si zna pridobiti dobre sodelavce. Zato je razumljivo, da je bila frančiškanska cerkev polna ljudi, ki so mu želeli z molitvijo stati ob strani ob njegovi življenjski odločitvi.

Še posebno pa sem bil vesel, da se je slovesnosti udeležilo kar lepo število naših bratov frančiškanov in bogoslovcev. Slovesne zaobljube so lahko milostni »danes«, trenutek spominjanja začetkov naše poklicanosti za vsakega od nas. Osebnost Bogu hvaležen, da je naši provinci kot zastopnik dar podaril br. Andraža, predvsem zaradi njegove goreče zavzetosti, njegovega idealističnega zanosa, ki je sicer včasih boleče prizemljen, vendar kljub vsemu hrepenenja sledi klicu po evangelijski popolnosti. Br. Andraž rad preoblikuje »zaobljubljenca« v »zaljubljenca« in nas pogosto spodbuja, da bi z »erosom« opravljali svoje poslanstvo. Njegova pogumna odločitev za popolno izročitev Bogu, bratstvu in vsem ljudem, še posebno majhnim in ubogim kot njihov manjši brat, naj tudi nam pomaga »polnokrvno«, z brezpogojno ljubeznijo in zanosom živeti poslanstvo manjšega brata v vseh njegovih razsežnostih, predvsem pa SKUPAJ!

P. S.: Žal slovenska košarkarska reprezentanca ni upoštevala naše napovedi o izidu tekme z Grčijo. ■

br. Ambrož Mušič

Nebeška cvetka - sestra Marija Celina darovanja

»Vijolica ponižnosti, vrtnica ljubezni, lilija čistosti – za Jezusa.«

Božja pota niso naša pota! Bog je Stvarnik in Gospod, življenje daje in ga jemlje, Bog kliče in vzgaja svetnike, postavlja jih na svetilnik ali pa jih pušča v skritosti.

16. septembra 2007 je postavil na svetilnik ubogo klariso, »nebeško cvetko« iz Bordeauxa v Franciji, s. Marijo Celino darovanja (1878 – 1897), »svetel vzor ponižnosti in potrpežljivosti, ki združuje veselje s skrivnostjo križa«.

Ivana Germana Castang, hči revnih delavcev Germana in Marije, se je rodila kot peta od enajstih otrok 23. maja 1878 v vasi Nojals. Dobri krščanski starši, zlasti modra in svetniška mati, so vzgajali svoje otroke v korenitem krščanskem življenju. Mala Germana, ljubljena vseh, je bila vihravega značaja. Zato jo je mati zgodaj vzgajala trdo. Tako ji je v srce vsadila kali kreposti, ki so se razrasle do vrhunske popolnosti; ena najlepših je bila velika skromnost.

Germana je zgodaj vstopila v Odrašenikovo šolo trpljenja. Štiriletna je zbolela za otroško paralizo; leva noga ji je omrtvela in vse življenje je šepala. Mati jo je poučevala: »Treba se je navaditi na vse, tudi na trpljenje.« Govorila ji je o križanem Kristusu, o potrpežljivosti svetnikov, o zasluženju vdano sprejetega trpljenja, o nebesih ... Otrok je pil ta močni pouk kot zdravilo: trpljenje se je takó spremenilo v pobožnost, krepost in v pravo duhovno veselje.

Prvo šolo je obiskovala pri šolskih sestrah v Nojalsu. Ko ji je bilo osem let, je že skrbela za mlajše brate in sestre. Leta 1890 se je družina preselila v mesto Bordeaux. Germana se je tedaj močno obrnila k notranjemu življenju. Že pri desetih letih se je z nenavadno zrelostjo junaško žrtvovala za svojo družino, nenehno postavljeno v krute preizkušnje zaradi revščine, bolezni in smrti. Od enajstih otrok

so zaradi jetike in podhranjenosti trije umrli že v Nojalsu, dva pa v Bordeauxu.

V dekliškem zavodu »Nazaret« v Bordeauxu se je pod vodstvom redovnic šolala, postala »Marijin otrok«, prejela prvo sveto obhajilo in sv. birmo, pri kateri je dobila ime Klara. Asiška svetnica jo je vzela v posebno varstvo ... 29. decembra 1892 jo je pretresla materina smrt.

Odkar je v bližini šole v Bordeauxu odkrila samostan sester klaris, je z vsem srcem hrepenela, da bi vstopila k njim in živela edinole za Jezusa. Ker pa je bila premlada, šibkega zdravja in je tudi šepala, je niso sprejele. Osemnajstletna je 12. junija 1896 končno smela vstopiti v želeni samostan »Ave Maria«, kjer je zelo hitro napredovala v milosti in krepostih.

21. novembra 1896 je bila sprejeta v noviciat in dobila redovno ime s. Marija Celina darovana. Vsa se je použivala v požrtvovalni, neutrudni ljubezni in sijala v svoji globoki ponižnosti, angelski čistosti in ljubezni do uboštva:

„Vsa se izročam Jezusovemu srcu. Svetost ni težka; za vstop v nebesa zadošča trpljenje; trpela bom zelo rada ... Prišla sem, da bi vzela križ na svoje rame ... Zaljubila sem se v Jezusa in mu rekla: „Tukaj sem: reži, lomi, žgi; naredi iz mene, kar ti je všeč, da bo moja ljubezen do tebe vedno večja; to je vse, kar prosim. ... Vem, da na zemlji ni prave sreče. Pridobimo si jo, ko v celoti pripadamo Jezusu ... Spoznala sem, da je veliko več vredno, če ubogamo, kakor če delamo izredne stvari.“

Njeno glavno sporočilo in življenjsko vodilo pa je strnjeno v besedah: »Odločena sem, da bom vijolica ponižnosti, lilija čistosti in vrtnica ljubezni – za Jezusa.“

Vzpenjala se je na skrivnostne vrhunce svetosti, šibko telo pa je zaradi jetike naglo pešalo. V devetnajstih letih je dozorela in se 30. maja 1897 preselila v večni dom. Kmalu po smrti je mala »nebeška cvetka« mnogim posredovala milosti uslišanja, blagodišeči vonj njene svetosti se je hitro širil po vsem svetu, 22. januarja 1957 so potrdili tudi njene junaške kreposti. Do razglasitve za blaženo pa je preteklo še petdeset let ... Tudi to je

Molitev k blaženi s. Mariji Celini

Gospod Jezus, Ti posebno ljubiš ponižne, majhne in uboge.

*Zahvaljujemo se Ti,
da si poveljčal svojo zvesto služabnico
s. Marijo Celino*

*in potrdil resničnost besed,
ki so prikipele na ustnice Tvoji sveti Materi
v čudoviti hvalnici Magnifikat:
"Povišal je nizke."*

*Zaupno Te prosimo,
po priprošnji svoje ponižne služabnice
nam milostljivo подели,*

*kar Te prosimo ...
če je to v Tvojo večjo čast in dušam
v korist.*

Ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

Blažena s. Marija Celina, prosi za nas!

pričevanje za uboštvo in skritost ...

Slovesne beatifikacije se je v imenu slovenskih klaris udeležila Alenka Bolta. Njej je vicepostulator g. Max Gatti izročil dragocene relikvije s. Celine. Pri slovesnosti pa je dejal, da »je mala s. Marija Celina duhovna mati slovenskih klaris«.

Takole je bilo. Okoli leta 1927 je smrtno zbolela za tifusom dvaindvajsetletna Marija Kozina iz Zapotoka pri Sodražici. Zaupno se je priporočila Božji služabnici s. M. Celini in se zaobljubila, da bo šla, če ozdravi, v tisti samostan, kjer je bila ona; in čudežno je ozdravela. Njen stric, duhovnik, ji je razložil, da spolni zaobljubo, če vstopi v isti red. Leta 1929 je odšla je h klarisam v Split; pri preobleki je dobila redovno ime s. M. Imakulata. Leta 1945 je s tremi hrvaškimi sosestrami

odšla v Samobor; nova skupnost se je leta 1963 preselila v Zagreb. V želji, da bi se sestre klarise (ki so bile l. 1782 izgnane) vrnile v Slovenijo, je s. Imakulata dolga leta vztrajno molila. Ko so se zbrale tri sestre Slovenke (leta 1970 je vstopila s. M. Katarina, 1974 pa še s. M. Jozefina), so l. 1. aprila 1978 – ne da bi vedele, ravno ob 100-letnici rojstva male

s. Celine – prišle v Nazarje. Po dvesto letih so se klarise znova vrnile v Slovenijo in zdaj jih je dvajset.

Ob isti uri, ko so v Bordeauxu slovesno razglasili "nebeško cvetko" s. Celino za blaženo, pa se je v Nazarjah klarisa s. Marija Celina podarila Gospodu s prvimi zaobljubami ... ■

sestre klarise

Br. Michael Higgins izvoljen za generalnega ministra regularnega tretjega reda (TOR)

27. maja 2007, na binkoštni praznik, je bil br. Michael Higgins izvoljen za generalnega ministra regularnega tretjega reda (TOR). Pred tem je bil šest let generalni asistent Frančiškovega svetnega reda (FSR). V tem času je kot član mednarodnega predsedstva stal ob strani članom FSR po vsem svetu. Člani FSR se veselimo novice o njegovi izvolitvi.

“Frančiškova družina združuje vse tiste člane Božjega ljudstva, laike, redovnike in duhovnike, ki so poklicani k hoji za Kristusom po stopinjah sv. Frančiška Asiškega” (Vodilo FSR 1). V znak življenjske vzajemnosti med redovniki in člani FSR je bil FSR povabljen, da se udeleži generalnega kapitlja TOR, ki je bil na Univerzi sv. Frančiška v Lorettu v Pensilvaniji v ZDA. 31. maja 2007 je Doug Clorey, svetnik predsedstva FSR, obiskal kapitulare TOR in jih nagovoril v imenu generalne ministre FSR. Namen te izmenjave je bil poudariti naš skupen čut pripadnosti Frančiškovski družini in pokazati, da je vsak izmed nas nepopoln brez drugega.

V imenu generalne ministre Encarnacion del Pozo in v imenu vseh članov FSR je kapitularjem izrekel iskrene čestitke. V svojem nagovoru je Doug predstavil panoramski pogled na FSR in razmišljanje ob besedah, ki jih je Janez Pavel II. namenil FSR med generalnim kapituljem 2002: “Cerkev od vas, člani FSR, pričakuje pogumno in silno pričevanje krščanskega življenja, ko boste podpirali gradnjo bolj bratskega in evangelijskega sveta za uresničenje Božjega kraljestva.” Doug je poudaril, kako to poslanstvo graditve bolj bratskega in evangelijskega sveta deli celotna frančiškova družina. Podal je tudi nekaj statističnih podatkov o mednarodnem bratstvu, pri čemer je izpostavil prednostne teme FSR in načine, kako se teh tem lotevajo.

Za sklep se je Doug iskreno zahvalil bratom TOR za duhovno asistenco, ki jo nudijo FSR na vseh ravneh, krajevni, regionalni in mednarodni. Poudaril je, da ta asistenca FSR-ju ni samo preprosta “službena dolžnost”, ampak je bistvena ali, kot je rečeno v Generalnih konstitucijah, “življenjska”. Izkoristil je tudi priliko, da se je zahvalil br. Michaelu, zlasti za njegovo asistenco mednarodnemu predsedstvu v zadnjih šestih letih, ki jih je preživel kot generalni asistent. Poudaril je dragoceno delo, ki ga je br. Michael daroval za FSR, in se zahvalil TOR, ker so mu dali dovoljenje za tako odlično služenje. Končno je tako br. Michaelu kakor generalni kuriji TOR zagotovil, da je FSR združen z njimi v molitvi ter da jih podpira v služenju animiranja življenja v njihovem redu s tem, da v polnosti živi frančiškansko življenje. ■

Doug Clorey, fsr

Narodno srečanje FSR Slovenj Gradec, 25. avgust 2007

Letošnje narodno srečanje Frančiškovega svetnega reda je bilo 25. avgusta 2007 v Slovenj Gradcu. Izbira kraja ni bila naključna, ampak povezana s praznovanjem 800-letnice rojstva sv. Elizabete Ogrske, zavetnice Tretjega reda, saj je bila v tem mestu zgrajena in posvečena prva cerkev tej svetnici na čast.

FSR

Narodno srečanje je kot ponavadi letna priložnost za druženje. Zbrane članice in člane, duhovne asistente ter predstavnike vseh treh frančiškovskih redov so pozdravili predsednica pokrajinskega sveta Dorica Emeršič, predsednik narodnega sveta br. Mirko Potočnik in domači župnik Peter Leskovar, ki nam je predstavil, kako je Slovenj Gradec zaživel ob praznovanju spomina na svetnico. Poleg zunanjanega obeleževanja je župnik smelo zastavil

čisto konkreten program: v letu praznovanja spodbuditi 800 rojstev, 80 porok in 8 poklicev za službe Bogu posvečenega življenja. Za takšne cilje je potrebno zaupanje, to pa rodi nalezljivo navdušenje in sodelovanje, ki smo ga udeleženci srečanja pri naših izvrstnih gostiteljih tudi izdatno občutili.

Drugi del srečanja je bil namenjen boljšemu poznavanju Elizabete Ogrske, kar je organizatorjem uspelo na zelo prijeten način, saj so se v kvizu, ki ga je vodil br. Janez Papa, spopadle ob bučnem navijanju občinstva ekipe treh pokrajinskih bratstev: Ubožci iz primorske, moštvo Potrpežljivih iz ljubljanske in Ponižni iz štajerske pokrajine. Po zelo izenačenem boju so zmagali Ubožci, vsak od nas pa je pridobil kakšen biser iz življenja svetnice, ki si ga bo zaradi šegavega pristopa gotovo laže obdržal v spominu. Program sta

sproščeno in učinkovito vodili s. Fani Pečar, predsednica FRAME, in s. Metka Roganov.

Po opoldanskem odmoru so domačini povabili na obisk v bolnišnico, ogled razstave o življenju in delu župnika Jakoba Sokliča (1893–1972) in priložnostno razstavo o Elizabeti Ogrski.

Srečanje smo zaključili s sv. mašo, ki jo je s somaševalci daroval mariborski nadškof in metropolit Franc Kramberger. Po zahvali ob koncu maše smo podarili gospodu nadškofu podobo Elizabete Ogrske s podpisi udeležencev.

Domačini so nas ob koncu ponovno presenetili z gostoljubjem in na zelo nazoren način dokazali, da je sporočilo svete Elizabete aktualno tudi v današnjem času. ■

Peter Skoberne

Krajevno bratstvo Sv. Lenart v Slovenskih goricah

Tokrat lep pozdrav iz zdaj že povsem jesensko obarvanih Slovenskih goric, natančneje iz Sv. Lenarta. Tudi tukaj se, četudi v naši župniji ni Frančiškove redovne skupnosti (je pa g. župnik, ki z odprtimi rokami sprejme in podpre vsako veselo srce, ki želi v župniji in zase narediti »nekaj več«), zbiramo navdušenci za Frančiškovo duhovnost. Naša zgodovina sega precej nazaj – še v čase, ko smo nekateri izmed nas z nogicami bingljali v skupini Frančiških otrok. Leta 1992 se je pod vodstvom s. Pavline Kolbl

v Sv. Trojici ustvarila skupina FO. Tamkajšnjih sobotnih srečanj pa smo se udeleževali tudi nekateri iz sosednje fare – Sv. Lenarta, ki smo se čez nekaj let opogumili in v lastni župniji začeli ustvarjati svojo skupino (seveda, tudi tukaj je bila »capo di banda« s. Pavlina). Mnogi smo v tem duhu odraščali, premagovali pubertetne težave in oblikovali življenjske vrednote. Tako so minevala leta, ne da bi kdo slutil, kakšna in

kako velika želja se poraja v srcu naše s. Pavline. Pa je tudi to uspela uresničiti – ustanovila je skupino Frančiškovega svetnega reda in poskrbela, da FO in Frama nismo več bili »sirotice« (kot smo se večkrat pošalili), pač pa smo imeli pravo FRANČIŠKOVO DRUŽINO!!! Prvi člani FSR-ja so bili v večini mladi, ki so obenem bogatili tudi FRAMO, naslednje leto pa smo se jim pridružili še drugi – prav tako navdušeni, da svojo pot začrtamo z malo bolj »resnimi« obljubami in globljo duhovnostjo. Tako smo zasloveli kot najmlajše krajevno bratstvo v Sloveniji! Pa da ne bo pomote, starejših članov, ki so se nam kasneje pridružili, smo bili zelo veseli, saj tako danes na svoj način, s svojim mišljenjem, izkušnjami in modrostjo življenja bogatijo našo (skupno) pot. Tako se danes vsako prvo nedeljo v mesecu po sveti maši zbere lep kupček nasmejanih župljank (žal imamo samo enega predstavnika moškega spola – g. župnika, pa še ta je velikokrat takrat zaposlen), ki na srečanjih spoznavajo lepote svetega pisma, občudujejo duha Sv. Frančiška in skupno načrtujejo, kako lahko v današnji svet širimo večno sporočilo našega priprošnjika – sporočilo miru. Nekaj malega ste lahko izvedeli o nas, če pa vas je zagrabila radovednost in bi nas želeli še bolje spoznati, se opogumimo in srečajmo na bratskem obisku! ■

Polona Rajšp

Predavanje o sv. Elizabeti Ogrski v Kamniku

Ob godovnem dnevu sv. Elizabete, ki ga praznujemo 17. novembra, se spomnimo zanimivega predavanja o tej svetnici, ki je bilo sicer že v marcu, pa članka takrat nismo objavili zaradi prostorske stiske. Avtorici s. Marti se za to iskreno opravičujemo.

23. marca 2007 je novoustanovljeno Društvo Svetega Jakoba iz Kamnika v okviru svojih mesečnih predavanj organiziralo predavanje z naslovom: Sv. Elizabeta – svetnica Evrope.

Predavanje je pripravila in vodila sestra dr. Andreja Eržen. Ker je sv. Elizabeta zavetnica FSR in letos praznujemo 800-letnico njenega rojstva, se nam je članom FSR KB Kamnik zdelo primerno, da na to srečanje povabimo tudi brate in sestre iz drugih krajevnih bratstev.

Tako smo povabili v goste brate in sestre iz KB Marijino oznanjenje iz Ljubljane in se jim tako zahvalili za naš obisk pri njih v januarju letos.

Da pa bi bilo srečanje duhovno bolj bogato, smo vse skupaj povabili na križev pot in sveto mašo. To je daroval p. Robert Bahčič, ki je moral za to, da je bil lahko z nami, prevoziti kar lepo število kilometrov iz Rima, kjer sedaj službuje. Ker je bil prej duhovni asistent našega krajevnega bratstva, smo bili njegovega sodelovanja še toliko bolj veseli. Somaševala sta p. Marjan Čuk in diakon Peter Skoberne, tako da je bila naveza popolna.

Sestra Andreja nam je govorila o res zanimivih vidikih življenja te svetniške žene:

- o njenem zgodnjem odhodu od doma na dvor bodočega moža v Turingijo;
- o njenem življenju v zakonu s turinškim deželnim knezom Ludvikom IV;
- o Elizabeti kot materi in zakonski ženi;
- o povsem drugačni Elizabeti, ki se je popolnoma razdajala za revne in bolne;
- o Elizabeti kot vdovi, ki se je javno odpovedala svetnemu življenju na veliki petek 24. marca 1228;
- o njenem družinskem deblu, ki jo po materini strani povezuje tudi s Kamnikom (Gertruda Andeška).

Celotno predavanje je prijetno popestrila z diapozitivi o sveti Elizabeti v različnih cerkvah na Bavarskem in pri nas.

Po predavanju smo frančiškovi še prijetno pokramljali ob skromni pogostitvi v samostanski obednici. Tako je minil bogat večer, ki bi ga veljalo ponoviti še za druga bratstva, ki jih tokrat nismo mogli povabiti zaradi prostorske omejitve. ■

Mir in dobro!

s. Marta

Ustanovitev narodnega bratstva v Ukrajini

V dneh od 31. maja do 3. junija 2007 je generalna ministra Encarnación del Pozo, ki jo je spremljala svetovalka za nemško govorno področje, Wihelmina Visser-Pelsma, in v navzočnosti generalnega asistenta br. Ivana Matića OFM, ki je predstavljal Konferenco generalnih asistentov, ustanovila narodno bratstvo Frančiškovega svetnega reda v Ukrajini, ki ga je na prošnjo začasnega narodnega sveta odobrilo predsedstvo mednarodnega sveta FSR na zasedanju v februarju 2007. Odlok o ustanovitvi narodnega bratstva so med sveto mašo v začetku narodnega volilnega kapitlja izročili novi narodni ministri in mednarodni svetovalki Nili Belokón.

Novo bratstvo vključuje 33 ustanovljenih krajevnih bratstev, 6 pa jih je v nastajanju. Vsa skupaj štejejo 941 članov. Duhovno asistenco jim nudijo bratje iz OFM (6 bratstev), OFM-Conv (2 bratstvi) in OFM-Cap (7 bratstev). Pet bratstev duhovno spremljajo škofijski duhovniki, enajst bratstev pa še nima redne duhovne asistence.

Da so prišli do tega cilja, je začasni narodni svet ob neprecenljivi pomoči poljskega narodnega sveta in ob spremljanju Wihelmine Visser-Pelsma organiziral več tečajev formacije, ki so bili temeljni za utrditev projekta.

Gre za narodno bratstvo, ki ima precejšnje število bratov in sester, ki izhajajo še iz obdobja pred komunistično vladavino in ki niso samo ohranili dediščine frančiškove duhovnosti, ampak so bili tudi varuhi in prenašalci krščanske vere. Ti bratje in sestre so "pričevanje" izročili novim generacijam. Narodno bratstvo ima tudi številne mlade sestre in brate, ki so dejavni na cerkvenem in družbenem področju.

Dolžni smo opozoriti na Evangeljsko šolo v Ostropolu, ki pod vodstvom narodnega sveta prireja tečaje kateheze in evangelizacije za odrasle. Skozi to šolo gre vsako leto več kot 700 ljudi. Šolo podpirajo tri krajevna bratstva. Nekateri njihovi člani so posvečeni (čl. 36 GK) in živijo skupaj v majhnih, zelo strogih hišah, ki jih sami obnavljajo. Svoje poklicno delo usklajujejo s to vzgojno dejavnostjo, večji delež sredstev za njihovo vzdrževanje pa izvira iz zemlje, ki jo obdelujejo sami. Bratje obnavljajo tudi hišo, ki jim je bila podarjena. V tej resnično preprosti hiši skupaj živijo ljudje, ki se pripravljajo in jih potem pošljejo v misijone "ad gentes". Ta projekt gotovo zasluži pozornost in posnemanje. Duhovna asistenca vzgojne hiše je zaupana br. Juriju in br. Kazimirju. Kapela je bogoslužno središče za okoliške prebivalce, kadar pa sta tam asistenta, obhajajo tudi zakramente.

Iz izkušnje z brati in sestrami v Ukrajini moram opozoriti na:

- moč njihove vere, ki jo izpričuje in podpira živa, globoka, skupna molitev ob stalnem naslanjanju na Sveto pismo in frančiškanske vire;
- zelo močno pripravljenost na poslanstvo in pričevanje v družbi, ki zaradi svoje politične preteklosti svoje vere ni mogla pokazati navzven.

Življenje z našimi brati in sestrami je na nas naredilo močan vtis zaradi lepote in pristnosti njihovega zgleda krščanskega in frančiškovega življenja. Z molitvijo in veseljem vsi podprimo to novo bratstvo našega reda. ■

Mladi ob 400-letnici kapucinov

V soboto, 29. septembra 2007, je bil v Vipavskem Križu prav poseben dan, saj smo skupaj z brati kapucini praznovali zaključno prireditev za mlade ob 400-letnici njihovega prihoda v Slovenijo. Prišli so mladi iz vseh kapucinskih župnij in tudi od drugod.

Ta dan smo začeli s skupno molitvijo in s tem prosili Boga za lepo vreme in da bi vse lepo potekalo, sledil je nastop glasbene skupine VOZEL, ki je poskrbel, da smo se razgibali in zaplesali, nato smo mladi iz kapucinskih župnij odigrali kratke prizore, kako si predstavljamo kapucine v svojih župnijah, vmes je skupina zaigrala še nekaj pesmi in že smo začeli

z delavnicami (pevska, skavtska, molitvena ...). Po koncu delavnic je sledilo tipično primorsko kosilo, jota s klobasami, ki so ga skuhale pridne kriške gospodinje. Po kosilu je bila predstavitev misijonskega tabora v Peruju, mladi so predstavili svojo izkušnjo, ki so jo doživeli, ko so bili dva meseca bili v Peruju kot prostovoljci v »mestu otrok«, kjer je približno 400 sirot. Sledil pa je veličastni del, in sicer igrice, ki so nam jo pripravili in odlično odigrali bratje kapucini. Prav vsakdo, ki je gledal to igro, je bil nasmejan do ušes. Z lepo izbranimi, sodobnimi besedami so nam predstavili kapucinske svetnike, ki se zbirajo v nebesih in so se odločili priti pogledat, kaj se dogaja na zemlji, bolj natančno, kaj se dogaja v Vipavskem Križu ob obletnici prihoda kapucinov v Slovenijo. Tako da smo lahko gotovi, da ni bil žur samo v Vipavskem Križu, ampak tudi v nebesih. Ko so bratje kapucini končali to igrico ob bučnem ploskanju, so prišli na vrsto mladi iz Maribora, ki so pripravili muzikal o svetem Frančišku, o njegovem življenju in o bratih, ki so se mu pridružili. Na koncu pa je bila na vrsti sveta maša, ki jo je ob somaševanju drugih bratov vodil provincial slovenske kapucinske province br. Primož Kovač. Pri maši je bila prvič izvedena tudi maša (skladba), ki je bila napisana prav za ta dan. Po končani maši, pri kateri smo se zahvalili za teh 400 let kapucinskega oznanjevanja evangelija v Sloveniji, smo še malo poklepetali in odšli vsak na svoj dom, polni energije in navdušenja.

Mislim, da je bilo to srečanje res lepo in da smo se mladi, ki smo bili tam, tudi povezali in navezali nova prijateljstva ter da je vsak pri sebi ugotovil: JAZ SEM ČUDE(N)Ž !!! ■

Tomaž PALJK

Duhovni vikend za animatorje na Prežganju

Beseda animator izhaja iz latinske besede *animare*, kar pomeni navdušiti. To pomeni, da so animatorji ljudje, ki druge navdušujejo za nekaj. Vendar pa animator ni samo nekdo, ki navdušuje, ampak je njegovo delo dosti pomembnejše. To smo kar hitro ugotovili udeleženci duhovnega vikenda za animatorje, ki je trajal od 21. do 23. septembra 2007 in je to leto potekal na Prežganju.

Duhovni vikend se je začel v petek, ko smo prvi udeleženci prišli na Prežganje. Žal nas je bilo bolj malo, bili smo namreč predvsem animatorji iz mariborske škofije. Kot vedno smo se najprej spoznali, kar smo tokrat naredili s pomočjo črk, iz katerih smo poskušali sestaviti čim več besed, ki se navezujejo na animatorstvo. Sledil je ogled filma *Umri pokončno 4*, v katerem smo iskali čim več stvari, povezanih z animatorji.

Naslednje jutro pa se je začelo bolj resno delo. Po jutranjem bujenju, prihodu Primorcev in dobrem zajtrku smo se zbrali v dvorani in prisluhnilni osnovnim navodilom za animatorje. Naslednja naša naloga je bila narisati reko svoje dosedanje animatorske poti in nanjo napisati tudi svoja pričakovanja. Nato smo se razdelili v skupine po starosti, vsaka skupina pa je izbrala pet najpomembnejših drž animatorja in jih nato predstavila tudi drugim. Sledil je

odmor, med katerim smo se razgibali z igranjem nogometa, po odmoru pa smo se odpravili raziskovat zgodovino – v Svetem pismu smo poiskali začetnike animatorstva in ugotavljali njihove profile. Mednje so se zapisali devica Marija, apostol Andrej, Janez Krstnik, Marija Magdalena in Samarijanka. Sledila sta obilno kosilo (špageti z omako – njam!) in prosti čas, ki smo ga zapolnili z igranjem Scrabbla, taroka ali risanjem. V popoldanskem delu programa smo pregledali letni načrt dela za FO in FRAMO ter se posvetili še osnutku statuta. Spet smo se razdelili v skupine, kjer smo se nato pogovarjali o letošnjih duhovnih vajah za Frančiškove otroke in njihovem festivalu. Delo smo končali z nekakšnim povzetkom, vsak je namreč dobil nalogo napisati dogodke duhovnega vikenda, ki mu bodo ostale v spominu. Sledila je še večerja, tokrat so bile na meniju pice, po kateri so se Primorci počasi odpravili proti domu, Štajerci pa smo si ogledali film Ratatouille in se po njem odpravili v tople postelje.

Nedelja je bila dan odhodov. Nekateri so se odpravili proti domu, drugi pa smo se napotili v Železnike, kjer smo pomagali prizadetim med poplavi.

Ta vikend je bil moj prvi animatorski vikend, ki mi bo zagotovo ostal v spominu. Spoznali smo, kaj pravzaprav pomeni biti animator, se pripravili na vodenje skupine in se ob tem še izvrstno zabavali. Zato komaj čakam naslednje leto in ponovnega srečanja animatorjev. ■

Zdenka Pišek

Pravilna rešitev *nagradne šarade* v zadnji številki se glasi: Sveto pismo je živa beseda! Na uredništvo je prispelo 12 pravih odgovorov. 1. nagrada: Angela Kocjančič, Trinkova 2, SI-6000 Koper; 2. nagrada: Matevž Dimnik, C. v kostanj 27c, SI-1000 Ljubljana; 3. nagrada: Mojca Modrijan, Raskovec 35, SI-1360 Vrhnika. Čestitamo!

NAGRADNI OKVIR

V srednji del lika navpično vpišite devet besed s po petimi črkami, ki jih zahtevajo opisi. Zaradi lažjega reševanja je 13 črk že vpisanih. Ob pravilni rešitvi vam bodo v okvir na robu lika prenesene in po vrsti prebrane črke s števkami od 1 do 32 dale misel, ki je povezana s Svetim pismom.

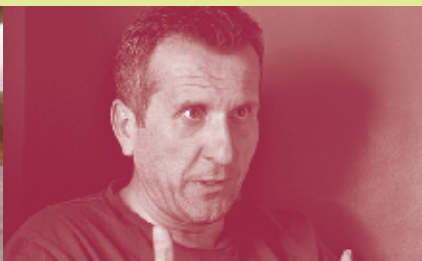
1. svetilo iz voska ali vosku podobne snovi s stenjem v sredi, 2. visoko listnato drevo s cveti v mačicah in semeni s šopom dolgih dlačic, 3. staroslovanska boginja pomladi, tudi zgodnji krompir domače sorte s svetlo rumenim mesom in belo kožo, 4. slovenski komentator dirk v formuli 1 (Ališič), 5. latinska molitev pri maši z začetkom: *Credo ...*, 6. molitev v čast, zahvalo Bogu, hvalnica, 7. zemljišče za gojenje kulturnih in krmnih rastlin, 8. z gnetenjem in mešanjem obdelana zmes iz moke, tekočine in dodatkov, ki se uporablja za pripravo kruha in peciva, 9. podatki o klinični ali laboratorijski preiskavi.

Rešitev pošljite na uredništvo Brata Frančiška do 10. decembra.

Tokratne nagrade so: 3. Komplet razglednic Sončna pesem; 2. Berta Golob, Marija Pomagaj je tvoje ime; 1. Sečnik-Smerke, Frančiškove podobe. ■

Sestavila ga. Francka Pavlič

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11									
32	1	1	4	2	14	3	9	4	19	5	32	6	23	7	16	8	26	9	12
31	2		O		12	7			R		17	24			E		Z		13
30	3		6		8			R		15	27	28		13			V		14
29		Č	5		N		29		D	N		11	25		31				15
28	20		18		22		21	10		A	E	O		30					16
27	26		25		24		23		22	21		20	19		18				17

Frančiškov poziv k razoroževanju

O Frančišku je rečeno, da je "po svetu hodil kot Božja milost". Ko je umiral, je svojim bratom, ki so hodili za njim, dejal: "Jaz sem svoje naredil. Gospod naj vam da, da boste vi naredili svoje." H kakšnemu delu so Frančiškovi bratje in sestre po Božji milosti poklicani že preko 800 let? Kako, da ta klic, ta oporoka ni nikoli izgubila svojega šarma, svoje privlačnosti?

Frančišek je svet, oblastnike svojega časa poklical h globljemu razumevanju notranje "domačnosti" vsakega življenja, vsega, kar obstaja. Že sama njegova zgodba razkriva mnogo ključev za takšno razumevanje, ki so povzeti v njegovi "Hvalnici stvarstva". Kako bi mogel poškodovati, raniti ali ubiti katerikoli del tega vzvišenega daru? Kako njegovi posnemovalci danes ne bi mogli videti velikanskih ran, ki jih vojna prizadeva materi zemlji?

Prizor med Frančiškom in asiškim škofom Gvidom nam razkriva razsvetljujoče spoznanje za naš klic k "razoroževanju". Ko je škof grajal Frančiška zaradi njegovega ubožstva in njegovega pomanjkanja, je svetnik odvrnil: "Gospod, če bi imeli stvari, bi morali imeti tudi orožje, da bi jih branili. Mi pa smo ljudje miru." Te preproste besede so naša ustanovna listina in nas kot njegove pristaše pozivajo, da razorožitev razumemo kot dragoceno dediščino in kot aktualno obveznost.

Ta obveznost presega narode, meje, kulture. Tudi v tem je Frančišek naš vodnik. Legenda pripoveduje, da je svetnik, ko je prekoračil nevarni tabor muslimanske vojske, prišel do šotora velikega sultana Malik el Kamila, in to kot brat, ne kot vojščak. Ko je Frančišek odhajal, je sultan, na katerega sta preprostost in svetost takšnega romarja naredili močan vtis, jokal in mu rekel: "Gorje meni, če bi zahodni vitezi prišli oboroženi samo z ljubeznijo,

kakor tale brat: dokler prihajajo z orožjem, jih bomo premagali."

Medtem ko se danes narodi in vlade bojujejo in začenjajo vojne iz razlogov, ki sicer niso objavljeni, a so očitni – nadzor svetovne naftne industrije, vodnih virov, rudnin – se morajo Frančiškovi bratje in sestre na vseh mogočih ravneh v resnici posvetiti procesu razoroževanja. To pomeni, da morejo imeti svobodnega duha, srce in energije za velike naloge našega časa – za ustvarjanje "družine narodov". Ta bo možna le tedaj, ko bodo vsi in vsepovsod spoznali tako svetost življenja kot tudi rušilno moč, ki jo imajo v rokah. Da bi to mogli razumeti, bo treba v pravem pomenu besede razorožiti dušo, srce, duha in voljo.

Ko je Frančišek videl, da je končal svoje "delo", in svojim tovarišem ukazal, naj tudi oni naredijo svoje, ni mogel predvidevati sveta, ki bo v negotovosti na robu uničenja. In vendar bi bile njegove besede nedvomno iste. Blagoslovil bi vsako prizadevanje bratov in sester, ki se danes posvečajo z ljubeznijo in močjo gradnji sveta brez orožja. Razveselil bi se tega upanja. Čas je, da se vsi njegovi privrženci združijo v varovanju matere Zemlje, ki je naš dom, in tudi vsega stvarstva, ki je zaupano naši skrbi. ■

s. Rosemary Lynch, FSR

farm1.static.flickr.com/773/171339956_d011825d...

Humana ekologija

Predsednik papeškega sveta za pravičnost in mir kardinal Renato Raffaele Martino je ob predstavitvi knjige o okolju spregovoril o načelih in pogledih Cerkve glede tega vprašanja. Pri tem je poudaril, da Cerkev zavrača biologizem, katastrofizem, naturalizem in Malthuserjevo ideologijo, predlaga pa humano ekologijo kot najbolj sorodno temu, kar imenujemo skupno dobro.

Po mnenju kardinala Martina "biologizem" ne upošteva bistvene razlike med človekom in živalmi. Vse človekove funkcije postavlja zgolj na biološke in genetske temelje. Zato biologizem zanj ni znanost, ampak je ideologija, ki se postavlja v nasprotje z antropocentrizmom.

Nato je kardinal zavrnil "ideologijo katastrofizma" in pojasnil, da je mati vseh katastrofizmov ideološke ekologije poročilo iz leta 1972 pod naslovom Meje razvoja. Temu so sledila druga, ki so se ukvarjala predvsem z izčrpanjem neobnovljivih virov in prenaseljenostjo. Prav ob temi prenaseljenosti pa so se pojavile neomalthuserianske ideje, utemeljene na predstavi, da je prvenstveni razlog propadanja okolja tako imenovana prenaseljenost.

Po njegovem mnenju je katastrofizem ideologija, kadar se hrani s takšnim antropološkim pesimizmom, ki ne stavi na človeka kot vir razvoja. Pesimizem in sumničenje človeka postavita skrajno zaupanje v selektivne tehnike, vključno s splavom in množično sterilizacijo.

Glede tega je kardinal povedal, da je bilo na konferenci ZN o populaciji in razvoju, ki je bila v Kairu 1994, in potem na konferenci o ženski, ki je bila naslednje leto v Peking, diplomatsko delovanje Svetega sedeža v enkratnem sozvočju z revnimi državami, ki so imele interes za razkrinkanje neomalthuserjanske ideologije, ki je predlagala centralizirano načrtovanje rojstev in je s tem delala nasilje nad žensko.

www.un.org/events/wssd/photos/0351.jpg

Nato je Martino pojasnil, da družbenemu nauku Cerkve ni všeč ideologija egoističnega naturalizma oziroma vrnitve k naravi v različnih oblikah naturalističnega ezoterizma, fizičnega narcisizma ter v iskanju psihološkega in čustvenega dobrega počutja, ki se zamenjuje za duhovno dobro počutje.

Gre za oblike naturalizma, ki gredo preko meja new agea, polnijo verski supermarket, panteistično razumejo biosfero kot eno samo celoto in dokončno izgubljajo izpred oči naravo, pojmovano kot dialog med človekom in Bogom.

V primerjavi s temi ideologijami je kardinal pojasnil, da je okolje družbeno vprašanje, nauk Cerkve pa uporablja pojem "humana ekologija", ki ga je pokazal Janez Pavel II. v okrožnici "Centesimus annus".

Papež je pojasnil, da se pogosto zavzemamo za naravno okolje, ne zavzemamo pa se v isti meri in na isti način za ohranjanje človeškega okolja. Veliko premalo si prizadevamo za zaščito moralnih pogojev pristne človeške ekologije.

Izraz družbena ekologija za Cerkev ne pomeni samo, da mora biti naravno okolje humanizirano, namenjeno v dobro današnjega človeka in prihodnjih generacij, pač pa hoče predvsem povedati, da človekovo okolje, zaščita življenja, družine, dela in mesta terjajo upoštevanje neke lastne ekologije, lastnega delovanja in lastne narave.

Kardinal Martino je sklenil, da je v tem smislu humana ekologija pojem, ki je soroden pojmu skupnega dobrega, ki je celota družbenih pogojev, ki v ljudeh omogočajo in spodbujajo celovit razvoj njihove osebnosti. ■

Ne obtožuješ

Videti si,
kot bi padel s slike
umetnika absurda.

Zložen si, brat
iz čudnega neskladja:
iz krhko tankih nog in rok
in prevelikega trebuha,
ki ga je napihnil glad.
Čezte pne se osivela koža,
ki ne mami roke,
naj se te dotakne, te poboža.
Na drobnem vratu
omahuje majhna glava
z velikimi, prepadnimi očmi,
iz katerih črne muhe
sesajo zadnje srage sonca.
A ti, kot da ti to ni mar,
kot da jih ni.

Že dolgo več ne stezaš rok
po materinih prsih.
V njih ni več mleka;
po njih se zdaj pretaka
gnev in vdana bolečina
in veselje kolje pritajeni krik,
naj vendar pride smrt
in usmiljeno obere
njenega telesa in ljubezni sad.
In njen pogled je grôb,
pokopališče mrtvih nad.

V fotelj se je razlezlo
utrujeno telo,
ki nejevoljno žveči
žemljo in meso
– priznajmo, malo je premastno –
in se jezi na peka,
ki je ob koncu popoldneva
nesramno spet prodajal
kruh, ki je že zjutraj vzhajal.

Z barvnega ekrana
brez sramu in spoštovanja
neusmiljeno zdrsiš
v dnevno sobo stanovanja,
kjer se moja duša in telo
sproščeno oddihuje
od vsakodnevnega pehanja.

A vedi, da za Unicef sem dal
približno polovico
nocojšnjega obroka,
saj so sveto obljubili,
da z vsakim podarjenim evrom
poskrbijo za otroka.

Zato sem čisto miren v tem večeru
in zaslužen po žiram svojo jed,
čeprav nekje v ozadju gloda črv,
da je zahod, obljubljena dežela,
celoten tretji svet
spremenil v en sam kacet.

p. Stane Zore

Človekovo dostojanstvo: univerzalni "temelj"

Dialog in sodelovanje pri uresničevanju človekovih pravic imamo upravičeno za odločilen cilj novega Sveta za človekove pravice pri Združenih narodih. Delegacija Svetega sedeža je globoko prepričana, da je človekovo dostojanstvo skupni temelj in nujna sestavina, na katero lahko človeška družina nasloni učinkovito vzgojo za človekove pravice ter njihovo pospeševanje in varovanje.

Človekovo dostojanstvo namreč daje enako veljavo posameznikom (rojenim ali spočetim) in narodom v njihovi bogati izvirni različnosti. Spoštovanje tega dostojanstva zahteva učinkovito delovanje in iskren dialog med državami. To je duhovni in moralni imperativ za mednarodno skupnost. Pospeševati in varovati je treba vse človekove pravice in temeljne svoboščine. V našem svetu, v katerem smo priče kompleksnosti globalizacije, neprestanih konfliktov in zgrešenih predstav, se zdi koristno razmišljati o dveh problemih, ki prihajata v ospredje: o javni vlogi verstev in o množični giblivosti človeštva.

Nedelja v kristjanovem življenju

»Sine dominico non possumus!« Brez Gospoda in dneva, ki pripada njemu, ne more biti uspešnega življenja. Nedelja se je v naši zahodni družbi spremenila v konec tedna, v prosti čas. Prosti čas je gotovo dobra in potrebna stvar, zlasti v naglici sodobnega časa. Toda če prosti čas nima svojega notranjega jedra, iz katerega izhaja usmerjenost celote, prosti čas postane prazen čas, ki nas ne okrepi in poživi. Prosti čas potrebuje središče – srečanje z Njim, ki je naš začetek in naš cilj. Moj veliki prednik na škofovskem sedežu v Münchnu in Freisingu, kardinal Faulhaber, je nekoč to povedal takole: »Daj duši njeno nedeljo in nedelji njeno dušo«.

Prav zaradi tega, ker gre v globini za srečanje z vstalim Kristusom v besedi in v zakramentu, žarek tega dneva zaobjema celotno resničnost. Prvi kristjani so obhajali prvi dan tedna kot Gospodov dan, ker je bil dan vstajenja. Zelo zgodaj pa se je Cerkev zavedala, da je prvi dan tedna tudi jutro stvarjenja, dan, v katerem je Bog rekel: »Bodi svetloba!« (1 Mz 1,3). Zato je nedelja v Cerkvi tudi tedenski praznik stvarjenja – praznik veselja in hvaležnosti za Božje stvarjenje. V času, v katerem se zdi, da je stvarstvo zaradi človeških posegov podvrženo mnogim nevarnostim, bi morali zavestno sprejeti tudi to razsežnost nedelje. Za prvotno Cerkev je prvi dan potem postopoma sprejel tudi dediščino sedmega dne, sobote. Sodelujemo pri Gospodovem počitku, pri počitku, ki objema vse ljudi. Tako bomo v tem dnevu zaznali nekaj svobode in enakosti vseh Božjih stvari. ■

Benedikt XVI. na Dunaju

Vloga verstev

V današnjih okoliščinah na vero pogosto gledajo kot na dejavnik delitve in družbenih napetosti ali, še slabše, kot na grožnjo človekovim pravicam, miru in varnosti. Kakor dokazuje zgodovina, je vera širila pozitivne vrednote ter odkrivala dostojanstvo človeka in stvarstva. Predstavlja pomembno prvo umetnosti in kulture narodov in verstev na svetu. Prispeva k človekovemu razvoju in ljudstva lahko odpre za ustvarjalni dialog. Človekovo dostojanstvo, pravice, mir in varnost ogrožajo manipulacije in obrekovanje. V okviru mednarodnega prava (pa tudi na temelju razuma in zdrave pameti) mora biti pravica do svobode vere in veroizpovedi uravnotežena, nikoli pa se ne sme zanikati v imenu drugih pravic in temeljnih svoboščin, vključno s svobodo izražanja, ki ni absolutna in ne vključuje pravice do žaljenja ali obrekovanja občutljivosti, istovetnosti in globokih prepričanj drugih skupnosti ter njihovih članov. Vse človekove pravice in temeljne svoboščine je treba uveljavljati z odgovornostjo in spoštovanjem do drugih. Vzgojna vloga držav in mednarodnih ustanov mora torej biti v graditvi splošne zavesti o nujnosti spoštovanja vseh kultur in verstev ter odgovorne uporabe medijev in interneta.

Svoboda vere in veroizpovedi

Svobodo vere in veroizpovedi je treba uvrstiti med najvišje izraze človekovega duha. Po mednarodni zakonodaji o človekovih pravicah

“ima vsak posameznik pravico do svobode misli, vesti in vere. Ta pravica vključuje svobodo imeti ali sprejeti neko vero ali veroizpoved po lastni izbiri, kakor tudi svoboščino, da osebno ali skupaj z drugimi in ob spoštovanju drugih tako javno kakor zasebno izraža svojo vero v bogoslužju, v življenju in v nauku.” Te temeljne pravice ni moč razveljaviti, razen v primeru “izredne splošne nevarnosti, ki ogroža obstoj naroda” (Mednarodna pogodba o državljanskih in političnih pravicah, čl. 18 in 4). Kljub temu se mora tudi danes mednarodna skupnost soočiti z versko nestrpnostjo in nasiljem, ki se širita proti tistim posameznikom in različnim verskim skupnostim, katerih temeljne pravice so kršene na bolj ali manj prefinjene načine (med drugim vernike zapirajo ali ubijajo zaradi življenja po veri ali zaradi odločitve za določeno vero, bogoslužni prostori so zaplenjeni ali porušeni, pokopališča so oskrunjena, mediji jih smešijo itd.). Poleg tega nekateri zakonski in pravni sistemi zaradi zgodovinskih in družbenih dejavnikov še niso razvili ustreznih mehanizmov za zaščito verskih manjšin in njihovih članov. Takšne izkušnje deli tudi veliko krščanskih skupnosti, ki živijo v podobnih pogojih. Za preprečevanje in razreševanje takšnih razmer je potrebna določena politična volja in sodelovanje med državami v duhu medsebojnega spoštovanja in vzajemnosti. ■

Misli iz predavanja Silvana Maria Tomasija na drugem zasedanju Sveta za človekove pravice pri Združenih narodih

Tomaž Čelanski

Življenje sv. Frančiška (12)

15. poglavje (II)

Kako je blaženi Frančišek postal slaven in je mnoge spreobrnil k Bogu; kako je dobil ime red manjših bratov in kako je blaženi Frančišek vzgajal tiste, ki so prihajali v red

38. Toda spregovoriti moramo tudi o redu, ki ga je z ljubeznijo in obenem s predanostjo sprejel in ohranil. Kako je bilo torej? Spočetka je red manjših bratov prav on zasadil in mu ob naslednji priliki tudi dal ime. Ko je namreč dal zapisati v Vodilo: "In naj bodo manjši," je prav v trenutku, ko je izgovarjal te besede, rekel: "Hočem, da se to bratstvo imenuje Red manjših bratov."

In res so bili manjši, saj so bili 'podrejeni vsem', vedno so iskali malovredne kraje in so opravljali taka dela, pri katerih je bilo videti, da trpijo kako krivico. Tako so se trdno utemeljili na pravo ponižnost, da je na njih po srečnem načrtu zrasla duhovna zgradba vseh kreposti. Resnično se je na temelju stanovitnosti dvignila plemenita zgradba ljubezni, v kateri so se nakopičili živi kamni z vseh koncev sveta in zložili v prebivališče Svetega Duha. O, s kako gorečo ljubeznijo so plamteli ti novi Kristusovi učenci! Kolikšna ljubezen bogovdane družbe je kipela v njih! Ko so se kje sešli skupaj ali ko so si, kot se pogosto zgodi, prišli nasproti na poti, je zažarel blisk duhovne ljubezni in se je vsenaokrog, kot bi sejal, širila resnična ljubezen, močnejša od vsake druge naklonjenosti. Kako to? Čisti objemi, naklonjena čustva, sveti poljub, ljubelek pogovor, zmeren smeh, prijazen pogled, preprosto oko, proseč duh, umirjen jezik, blag odgovor, isti namen, hitro uboganje in neutrudna roka.

39. Ko so vse pozemeljsko prezirali in se nikoli ljubili s sebičnim samoljubjem, so vso

naklonjenost ljubezni prinašali v skupnost in si želeli sebe dati naprodaj, da bi priskočili na pomoč bratskim potrebam. Hrepeneli so po tem, da bi prišli skupaj, z veseljem so skupaj tudi ostajali. Težko jim je bilo raziti se, grenak jim je bil odhod, nevzdržna ločitev. Toda kot silno pokorni vojščaki si niso upali ničesar postaviti pred zapoved svete pokorščine, saj so bili pripravljeni izpolniti ukazano, še preden je bila do konca izrečena beseda, ki je zahtevala poslušnost. V zapovedih niso znali ničesar cepiti; karkoli jim je bilo naročeno, so brez slehernega ugovora skoraj v istem hipu izpolnjevali. Sledili so presveti Ubožnosti, saj niso imeli ničesar in niso ničesar ljubili; torej se tudi niso bali, da bi kaj izgubili.

Zadovoljni so bili z edino tuniko, včasih pokrpano znotraj in zunaj, brez kakršnekoli izbornosti, ampak s precej prezira in malovrednosti, tako da je bilo jasno videti, kot da so v njej križani svetu. Prepasani so bili z vrvjo, nosili so ničvredne hlače. Taki so vztrajali in pobožno sklenili, da nočejo imeti ničesar več. Zato so bili povsod varni in jih ni zadrževal noben strah, nobena skrb vznemirjala, brezskrbno so pričakovali jutrišnji dan in se niso vznemirjali glede tega, kje bodo zvečer našli streho, ko so bili pogosto na dolgih potovanjih daleč od prebivališč. Ko so namreč pogosto

sredi hudega mraza potrebovali zavetje, jih je sprejela kakšna koliba ali pa so se ponoči ponižno skrili v kako jamo ali votlino. Podnevi so tisti, ki so znali, delali s svojimi rokami, bivali po hišah gobavcev ali na drugih spodobnih krajih; vsem so ponižno in predano služili. Nobene take službe niso hoteli opravljati, ki bi zbujala pohujšanje, ampak so vedno delali sve te in pravične reči, poštene in koristne. Vse, s katerimi so se pogovarjali, so spodbujali k zgledu ponižnosti in potrpežljivosti.

40. Tako jih je obdajala krepost potrpežljivosti, da so se bolj trudili, da bi bili tam, kjer bi trpeli telesno preganjanje, kot pa tam, kjer bi prepoznali in hvalili njihovo svetost in bi jih povzdigovali s svetnimi častmi. Pogosto so namreč trpeli zasramovanje, bili deležni očitkov, so jim strgali obleko, jih pretepli, zvezali, zaprli v ječo, bili so brez vsake zaščite, a so vse to tako možato prenašali, da v njihovih ustih ni odmevalo drugo kot edinole glas hvale in zahvale. Komaj kdaj ali skoraj nikoli niso prenehali s hvalnico Bogu in molitvijo, ampak so nenehno razmišljali o tem, kaj delajo in so se za vse dobro zahvaljevali Bogu, za vse pomanj-

kljivosti in nemarnosti pa so se obtoževali in pretakali solze. Menili so, da jih bo Bog zapustil, če niso v duhu pobožnosti spoznavali, da jih vedno obiskuje redna bogovdanost. Ko so se hoteli posvetiti molitvi, so si, da jih ne bi premamil spanec, napravili opomnik: nekateri so se privezali na viseče vrvi, da ne bi molitve zmotil spanec, ki bi se priplazil. Drugi so se obdali z železnimi pripravami, spet drugi so se opasali z lesenimi mučili. Če je njihovo treznost premotila množina jedi in pijače ali če so zaradi utrujenosti na potovanju majceno prekoračili mero potrebnega, so se več dni strogo trpinčili s pritrgovanjem. Tako zavzeto so se slednjič z mučenjem trudili brzdati telesne želje, da jih ni bilo groza pogosto se sleči na mrzlem ledu ali v bodečem trnju vse telo omočiti s prelito krvjo.

41. Tako odločno so namreč prezirali vse posvetno, da so komaj dopustili sprejemati najnujnejše za življenje, in tako so se navadili biti daleč od telesne tolažbe, da se niso bali nobenih neprilik. V vsem tem so iskali mir in prijaznost z vsemi, vedno so delovali sramežljivo in mirno, najbolj so se trudili, da so se ogibali vsakemu pohujšanju. Govorili so komaj toliko časa, kolikor je bilo potrebno, in iz njihovih ust ni prišla nobena opolzka ali nepotrebna beseda, tako da v njihovem življenju in pogovorih ni bilo mogoče nikoli najti ničesar nesramnega ali krivičnega. Vsako njihovo dejanje je bilo urejeno, vsak njihov postopek skromen, tako so obvladovali vse svoje čute, da so si pustili videti in slišati samo tisto, kar je od njih zahteval njihov namen. Oči so imeli povešene k tlom, duh pa jim je zrl v nebo. Pri njih ni imela mesta nobena zavist, nobena zloba, nobena zamera, nobeno opravljanje, nobeno sumničenje, nobena zagrenjenost, ampak je bila v njih velika složnost, nenehen pokoj, zahvaljevanje in glas hvale.

To so bila učila bogovdanega očeta, s katerimi ni toliko z besedo in jezikom, ampak predvsem z delom in v resnici oblikoval nove sinove. ■

Prevedel br. Miran Špelič OFM.

(se nadaljuje)

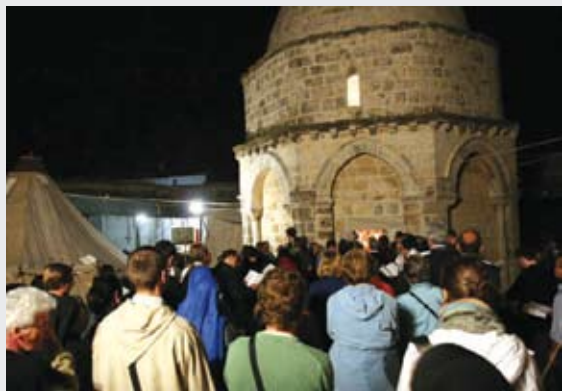

In kaj se dogaja v Sveti deželi...?

Betlehem – votlina mleka

Sicer bo novica kmalu stara že eno leto, pa vendar je še vedno nova. V Betlehemu je kustodija Sv. dežele končala z razširitvijo svetišča pri Votlini mleka. Samostanski vrt je omogočil izgradnjo nove cerkve, ki je zelo smiselno povezana z že obstoječo Votlino mleka. Povezava je speljana pod zemljo in se zelo vključuje v celoto.

Potrebo po povečanju bogoslužnega prostora je po eni strani čutila katoliška betlehemska župnija, po drugi strani pa je namenjena tudi romarjem. Za oboje pa ima Votlina mleka še dodatno privlačno moč. Ostaja namreč kraj priprošnje za družine, ki jim zdravje ne omogoča zanositve, donositve in imajo sploh težave v zvezi s potomstvom. Votlina mleka je tako že od nekdaj kraj priprošnje. Stara navada je, da so žene krušile apnenčasto skalo in prah raztopile v vodi ter ga pile. Bile so prepričane, verovale so in molile desetko rožnega venca (ki si ga, Devica, rodila), da bodo uslišane v temeljnem materinskem poklicu žene. In mnogo, mnogo uslišan je že bilo. Tudi če mož in žena nista

katoličana, molita k Devici Mariji tako, kot znata, kar po svoje.

Začelo se je že v bizantinski dobi. Od 14. stoletja pa, odkar frančiškani oskrbujejo ta kraj, je bil ob prvotni votlini zgrajen samostan in votlina je bila razširjena v kapelo v zemlji. Od jubilejnega leta 2000 do zadnjega božiča je trajala gradnja. Slovesnost posvetitve je bila 1. januarja 2007. Največja skupina romarjev je bila iz Slovaške, kar 500 romarjev. Slovaki so poleg Italijanov zelo podprli gradnjo in so zato želeli poromati v betlehemske Votlino mleka ob slovesnosti.

Novica je nova predvsem zato, ker zelo raste zaupanje mnogih zakoncev, tudi drugače verujočih, v Božjo pomoč za naraščaj. Soba z zahvalnimi slikami in pismi je postala že zdavnaj premajhna za vse odmeve, ki pridejo v Betlehem po uslišanju. Pater je skromen in

pravi: morda jih 10 odstotkov pošlje sporočilo in zahvalo, da jih je Bog uslišal v njihovi potrebi. Brat Lorenzo Bode je že več let odgovoren za svetišče, rad pove, da bo kmalu dokončana tudi kapela neprestanega evharističnega češčenja. Pričakujejo tudi sestre redovnice, ki bodo pomagale na svetem kraju. Tudi v Sloveniji so že družine, ki gojijo tiho zahvalo prav betlehemski Votlini mleka za svoj naraščaj. Zahvale zakonci pošiljajo na naslov: Milk Grotto Church, St. Catherine's Franciscan Monastery, P.O.B. 588, IL -91001 Jerusalem.

Spominski dan armenskega genocida

24. aprila 2007 so imeli bratje frančiškani v kustodiji Svete dežele spominski dan armenskega genocida. V letih 1894 do 1923 se je v Armeniji odigravala grozovita tragedija: skoraj ves armenski narod na ozemlju, kjer je danes vzhodna Turčija, so Turki uničili. Armenci, ki so že leta 301 sprejeli krščanstvo, so doživeli genocid turške države. Med njimi je bila cela vrsta frančiškanov, ki so v Armeniji skrbeli za kristjane latinskega obreda. Tudi ti so padli v roke preganjalcev in grozovito barbarstvo Turčije je povzročilo premnoga mučenja. Tako so nekateri frančiškani pomrli med deportacijami, zaradi lakote, ko so spremljali deportirance. Drugi so bili kamenjani ali pomorjeni neposredno ali pa sežgani v cerkvah. Eden izmed njih je bil Salvatore Lilli, ki so ga Turki umorili zaradi vere. Papež Janez Pavel II. ga je razglasil za blaženega. Katoliški Armenci so zgodovinsko povezani s frančiškani v Sveti deželi. Zato je velikonočno

srečanje v Kustodiji vsako leto tudi prilika za utrjevanje bratskih povezav.

Konferenca komisarjev za Sveto deželo v Krakovu od 10. do 17. septembra 2007

Letošnja konferenca komisarjev za Sveto deželo, ki povezuje Poljsko, Švico, Italijo, Malto in Slovenijo, je bila v predmestju Krakova, v nekdanji vojašnici avstrijske vojske. Danes je to iznajdljivo urejen hotel, seveda popolnoma v zemlji, kot so bile v zemlji tudi vojaške

trdnjave v stari Avstriji. Imenuje se »Hotel Twierdza« in je v predmestju Zielonki.

Letna konferenca komisarjev ima vedno na široko zastavljen načrt. Tako je tudi letos krakovski komisar organiziral presenetljivo bogat program. Zadnje srečanje na Poljskem je bilo ravno pred 10 leti, v letu, ko sta umrli mati Terezija in princesa Diana. Vstopili smo v dolgo zgodovinsko delo poljskega komisariata, ki je že praznoval 100-letnico delovanja. Trenutno ima Poljska kar 22 frančiškanov v službi v Sveti deželi. Redno tja pošilja tudi študente teologije. Poljski bratje opravljajo vidne službe v Kustodiji. Tako nam je p. Dobromir, ki je novi ekonom Kustodije, predstavil stanje celotnega dela na področju ekonomije. Pohvalil izreden čut dobrotnikov za potrebe Kustodije (Slovenija ima visoko, zavidljivo mesto, med dobrotniki!). Projekti so v celoti namenjeni spodbujanju

misijonskega dela Cerkve med palestinskimi kristjani: šole, vzgojne ustanove, karitativna središča, stanovanjska središča za krščanske skupnosti.

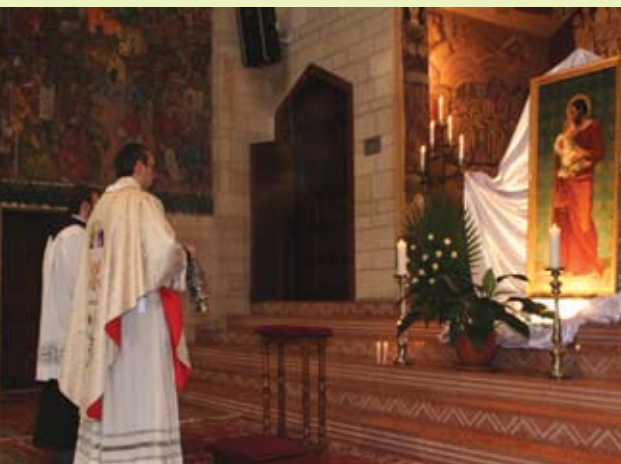
Program je omogočal tudi obisk lepot nekdanje prestolnice Poljske, mesta Krakova. Obisk pri krakovskemu kardinalu Dziwiczu je potekal v prijateljskem kramljanju tudi o pokojnem papežu Janezu Pavlu II. Kustodijskim patrom je bil ponovno hvaležen za prijazen sprejem ob zadnjem poljskem romanju v Sveto deželo, ki ga je vodil ravno on, kardinal Dziwicz.

Izvolili smo tudi novega koordinatorja komisarjev. Za tri leta je sprejel funkcijo p. Giorgio Vigna iz Torina.

Ob bogati poljski zgodovini v zvezi s Sveto deželo se mi je na rob zapisal nasvet za romarja v Sveto deželo, kaj naj vzame s seboj: najprej vrečo vere, potem vrečo denarja in še vrečo potrpežljivosti.

Nova frančiškanska tiskarna v Sveti deželi

Minilo je že kar 160 let, odkar so frančiškani v Sveti deželi postavili prvo katoliško tiskarno za potrebe misijonskega dela v Palestini. Od skromnih začetkov s katerimi so uvajali Arabce v tiskarsko delo, do danes, ko so pristali pri sodobnem računalniškem sistemu, so prostori tiskarne v prostorih samostana Presvetega Odrešenika v Jeruzalemu tudi

že dozoreli. Dostop v prostore tiskarne je bil skozi Nova vrata.

Gradnja novega stanovanjskega naselja v Betfage v zadnjih treh letih je predvidela tudi nove prostore za tiskarno. Tako bodo delavci tiskarne, ki se naseljujejo v nova stanovanja v Betfage, imeli tudi delovno mesto skorajda pred nosom. Področje je še na izraelskem terenu, znotraj varnostnega zidu. Na cvetno nedeljo letos je kustos Sv. dežele p. Pierbattista Pizzaballa blagoslovil naselje in prostore za krščanske družine. V celoten projekt so se več let stekali darovi dobrotnikov in tako je nastalo 80 stanovanj. Naši slovenski darovi so omogočili izgradnjo kar dveh in pol stanovanj z darovi, ki smo jih zbrali v treh letih. Tudi z drobižem se da graditi hiše! Bog povrni vsem, ki ste se v preteklih letih odzvali na akcijo gradnje stanovanj za kristjane v Sveti deželi.

SVETA DEŽELJA

Ekumenski dogodek na kraju vnebohoda

Na Oljski gori blizu Jeruzalema je romarjem znano mesto Gospodovega vnebohoda. Bizantinsko svetišče so poleg mnogih drugih svetišč, razen Betlehema, v letu 613 razrušili Perzijci. Križarji so kasneje na tem mestu postavili kapelico, ki pa je po padcu križarjev prešla v roke muslimanov. In takšno stanje je še danes. Vendar je v Sveti deželi poleg

natančnih pravil tudi mnogo privilegijev in izjem. Takšna izjema je ravno na kraju vnebohoda, kjer morejo kristjani praznovati Gospodov vnebohod v muslimanski mošaji. Praznovanje se začne na vigilijo vnebohoda in se konča s prazničnimi večernicami na sam vnebohod. Tudi letos je bilo takšno praznovanje skupaj z Armenci. Fotografije kažejo, kako se je nebo poigralo s slovesnostjo, vendar se to zgodi vsako leto samo enkrat. ■

Pripravil p. Peter Lavrih, ofm

S »fičkom« v Sveto deželo

Potopis romanja dr. Franca Rozmana in Franca Vrhunca v Sveto deželo od 7. septembra do 6. oktobra 1964

(nadaljevanje)

... 19. september 1964 – sobota. Še ena opomba: kjerkoli v arabskem svetu sva rekla, da sva iz Jugoslavije, so Arabci takoj izrekli dve besedi: Tito – Naser. Resnici na ljubo je treba priznati, da je maršal Tito med revnimi arabskimi sloji zelo priljubljen in simbol. Danes naju je Arabec na Oljski gori pri cerkvi Oče naš, ko sva si pri njem z osvežujočo pijačo gasila žejo, objel in dr. Rozmana poljubil, ko je povedal, da je iz Jugoslavije. Pri tem je Arabec rekel: Tito – Naser. Popoldne sva si

ogledala Lithotostros, originalni tlak dvorišča trdnjave Antonia, videla sva ohranjene v kamen vrisane vojaške igre, npr. kraljevo igro. Na tem tlaku, ki je več metrov pod zemljo, je Jezus stal, ko ga je Pilat pokazal Judom: Ecce homo! Tu so Jezusa vojaki s trnjevo krono

kronali, ga bičali, tu je bil Jezus obsojen na smrt in sprejel križ. To dvorišče je res veliko odkritje in krščanska svetinja. Lithostrotos imajo v oskrbi sionske sestre. Natančneje sva si ogledala kapelo Flagellatio (bičanja) in kapelo smrtne obsodbe. Obe kapeli sta na dvorišču frančiškanske biblične šole. Ogledala sva si tudi nekdanje dvorišče trdnjave Antonia, od koder je prekrasen razgled na tempeljsko ploščad in kjer se ob petkih začne križev pot.

Ogledala sva si tudi cerkev sv. Ane in pod cerkvijo kripto, kjer so ostanki nekdanje hiše Marijinih staršev in kjer naj bi bila Marija rojena. Zraven cerkve sv. Ane je bila kopel Bethesda pri Ovčjih vratih. Tu so sedaj velika arheološka izkopavanja. Kopel je bila res velika in je celo več kot 10 m pod sedanjem nivojem mesta. Obiskala sva tudi tempeljsko ploščad, na kateri sta danes namesto nekdanjega judovskega templja dve mošiji, obe veliko umetniško delo. V Omerjevi mošiji je skala, na kateri naj bi Abraham skušal darovati Izaka. S te skale naj bi Mohamed nadaljeval pot v nebesa. Omerjeva mošija je ena najlepših mošej, kar sem jih videl, s čudovitimi mozaiki iz leta 700. Na tempeljski ploščadi je še mošija El-Aksa, ki je bila v času križarjev cerkev in je iz iste dobe (700). Ima sedem ladij s čudovitimi stebri in je bila prva križarska bazilika. Tu so bili v času križarjev pokopani latinski kralji, tu je bil ustanovljen red templarjev. Na zahodni strani tempeljskega obzidja sva obiskala »zid žalovanja«. V zidu so vidni kamni iz časa Salomonovega, Zerubabelovega in Herodovega templja. K temu zidu so hodili Judje jokati in žalovati nad svojo usodo. Zdaj nimajo dostopa in arabske hiše stojijo samo dober meter stran od zidu.

20. september 1964 – nedelja. Danes sva oba maševala na Oljski gori: dr. Rozman v baziliki Kristusovega trpljenja, krvavega potu in smrtne stiske, jaz pa v votlini Getsemani, ki sem jo že včeraj opisal. V baziliki Getsemani so se pri treh altarjih vrstile maša za mašo. Po maši sva šla na pošto, nato domov na močan

zajtrk. Po zajtrku sva pa začela študirati vodnike in potopise Jeruzalema in Svete dežele. Popoldne, bila sva brez kosila, sva pa šla proti severu mimo benediktinskega samostana in biblične šole, kjer je lani študiral dr. Ivan Rupnik. Obiskala sva novo baziliko sv. Štefana in v kripti počastila relikvije prvega mučenca. Kamenjan je bil na vzhodni strani Jeruzalema v dolini Jozafat in pod Oljsko goro. Nato sva šla ob zidu, ki loči Jordanijo in Izrael. Vse je v bodeči žici in zastraženo. Hiše v tem predelu, ki ga stražijo vojaki OZN, so prazne in okna razbita. Obiskala sva anglikansko baziliko sv. Jurija (George) in grobnico kraljev. Mislili so, da so tam pokopani judovski kralji, pa ne drži. Tu je bila pokopana sv. Helena, kraljica

iz Abilene (1. stoletje po Kr.). Od tam sva šla do Citadele, Davidovega stolpa, ki zdaj služi jordanskim vojakom za opazovalnico in stražarnico. Tu je stala palača Heroda Velikega in sem so prišli modri z Vzhoda vprašat, kje je rojen novorojeni kralj. Danes sem slikal zid žalovanja, kamor so hodili Judje jokati (ta četrt je bila judovska), pa so Jordanci vse Jude izgnali. Ob zidu sem slikal gručo arabskih otrok. Obiskala sva tudi cerkev sv. Petra v Galikantu, pa je bila zaprta. Tu so odkrili stopničasto pot iz rimskih časov, po kateri je verjetno Jezus šel s svojimi učenci na veliki četrtek. Pot je vodila iz Siona do studenca Siloe v dolini potoka Cedron. Nazaj grede sva šla molit v baziliko Božjega groba in si na koncu ogledala v baziliki votlino, danes kapelo, kjer je sv. Helena našla Jezusov križ. Večerjala sva ob svojem.

21. september 1964 – ponedeljek. Danes sva maševala v baziliki Jezusovega rojstva v Betlehemu, in to v votlini, kjer je bil Jezus rojen, in pri oltarju, ki je posvečen modrim z Vzhoda. V tej votlini, ki je sedaj vsa pod zemljo, je oltar Jezusovega rojstva. Pod oltarjem je srebrna zvezda z latinskim napisom: Hic de Maria Virgine Jesus Christus natus est. Oltar je v lasti Armencev. Drugi oltar je posvečen modrim z Vzhoda in ob njem so

jaslice, kamor je bil Jezus po rojstvu položen. Ko sva prišla v baziliko, je bilo v njej slovesno pravoslavno bogoslužje. Na mašo v votlini sva morala čakati do 9.30, da so končali s svojim bogoslužjem pri oltarju Jezusovega rojstva Armenci. Nihče od katoličanov takrat ne sme biti v votlini navzoč. Zraven bazilike, za katero velja »status quo«, je frančiškanska cerkev sv. Katarine, device in mučenke. Iz te cerkve je vhod v votline, ki so posvečene sv. Jožefu, sv. Hieronimu. Videla sva votlino, v kateri je ta cerkveni učenik in svetnik prebil toliko let in prevajal sv. pismo v latinščino (Vulgata). Tu je tudi votlina sv. Pavle, sv. Evzebij iz Cremona, sv. Evstahije in nedolžnih otrok. V frančiškanski Casa Nova sva dobro zajtrkovala in občudovala veliko delo varuhov Sv. dežele. Mnogo gradijo in obnavljajo ter znanstveno delujejo, zlasti na polju arheologije.

Popoldne sva šla peš na vrh Oljske gore do kapele vnebohoda, ki je sedaj muzej in so lastniki muslimani. V kapelici je skala in v njej odtis Jezusove noge, ko je šel v nebesa. Od tam sva šla v Betfago, kjer so frančiškani postavili novo lepo cerkvico s freskami, ki prikazujejo prizore, ki so se tu dogajali: Jezusov pogovor z Marto in Marijo preden je obudil Lazarja, slovesen vhod v Jeruzalem na cvetno nedeljo. V cerkvi je skala, s katere je Jezus zajahal oslička. Pot naju je peljala naprej do Betanije, kjer sva obiskala Lazarjev grob globoko pod zemljo in novo cerkev, posvečeno sv. Lazarju. V Jeruzalemu sva si ogledala 3. in 6. postajo križevega pota. Večerjala sva v Casa Nova.

22. september 1964 – torek. Danes sva maševala v baziliki Božjega groba na Kalvariji, dr. Rozman pri XIII. in jaz pri XI. postaji križevega pota. Edinstveno doživetje in milost. Do 9. ure sva se mudila v baziliki pred XII. in XIV. postajo. V Marijini kapeli sva počastila del stebra, na katerega naj bi bil Jezus privezan pri bičanju. Takoj po maši pa sva začela tekati od Poncija do Pilata za dovoljenje, da bi mogla iz Jordanije v Izrael. Bila sva dvakrat na grški ambasadi, ki je za Jugoslavijo pristojna, da v imenu izraelske vlade da dovoljenje za vstop v Izrael. Zadnji odgovor, ki sva ga dobila, je bil: pridita v soboto dopoldne po odgovor. Bila sva tudi na jordanski policiji zaradi dovoljenja, da bova smela v nedeljo, 27. septembra, prekoračiti jordansko-izraelsko mejo. Ob 13h pa naju je obiskala gdč. Kirchmann iz OZN, kjer je zaposlena, in nama sporočila, da v nedeljo popoldne odpelje iz Hajfe ladja za Pirej, in to po zelo ugodni ceni, in naj zato na vsak način v petek dopoldne zapustiva Jordanijo. Bova videla, kako se bodo stvari razvijale. Po zajtrku in kosilu sva se odpeljala v Samarijo. Najprej sva obiskala kraj, kjer so razvaline starozaveznega mesta Silo, videla pokrajino, kjer je bil Kariot, Judov rojstni kraj. Obiskala Jakobov vodnjak, kjer je Jezus imel znamenito srečanje z Samarijanko. Vodnjak je v kapelici, a ta v nedograjeni cerkvi. Kapelo upravljajo pravoslavni. Tu sva pila vodo iz Jakobovega vodnjaka. Ogledala sva si pokrajino med gorama Garizim in Hebal. Skozi to ravnino vodijo poti od severa na jug, od vzhoda na zahod in po njih so hodili očaki, preroki in tudi Jezus z apostoli. Ogledala sva si kraj, kjer naj bi stal Sihar in kjer je bila doma Samarijanka, ki je govorila z Jezusom. Obiskala sva mesto Nablus, kjer živi še nekaj sto Samarijanov in kjer imajo

svojo sinagogo s Pentatevhom. Tega pa zaradi noči nisva videla, pač pa sva obiskala Sebaste – Samarijo, prestolnico izraelskih kraljev (Ahab in Jezabela) in kraj, kjer je kralj Herod Antipa imel palačo in tudi ječo, v kateri naj bi bil po nekem izročilu zaprt in obglavljen sv. Janez Krstnik. Tu so znamenite ruševine iz rimskih in križarskih časov. Malo pred Sebaste bi skoraj imela nesrečo z avtom, nisem videl močnega zavoja in v zavoj prišel s preveliko hitrostjo, pa se je, hvala Bogu, vse srečno končalo, da nisva zletela s ceste med nasad oljk. Že po 19. uri sva se vrnila v Jeruzalem in zamudila večerjo (edini topli obrok hrane danes) v Casa Nova. Tam sva srečala številne skupine italijanskih romaric, ki so za 300 \$ USA z letalom obiskale Egipt, Jordanijo in še Izrael v prihodnjih dneh. Zelo živahno smo se pogovarjali.

23. september 1964 – sredo. Maševala sva pri sionskih sestrach Alfonza Marije Ratisbona na Lithostrotosu. Po maši sva šla v kapelo bičanja in kronanja s trnjem v Biblični frančiškanski šoli in tam molila. Nato sva šla na Ministrstvo za notranje zadeve Jordanije, kjer so nama z negotovanjem spremenili datum odhoda iz Jordanije: namesto v nedeljo 27. t. m. v petek 25. t. m. Gdč. Kirchmann nama je baje rezervirala prostor na ladji za Grčijo v nedeljo ob 15. uri. Preden pa sva šla na grško ambasado, da bi povedala spremembo, sva si po zajtrku z avtom šla ogledat cerkev »Petrus in Gallicantu« in vse zanimive arheološke izkopanine pod cerkvijo in okoli nje. Francoski pater asumpcionista nama je odlično in znanstveno razložil vse podrobnosti o dogodkih, ki so se na tem

kraju dogajali od velikega četrтка na veliki petek ponoči v Kajfovi hiši. Obiskala sva tudi studenec Siloe, videla Davidove in Salomonove vrtove in kraj Hakeldama, kjer se je obesil Juda Iškarijot. Ob 11. uri sva bila na grški ambasadi. Ambasador naju je zelo prijazno sprejel in nama povedal, koliko se je za naju trudil in nama dal upanje, da bova le mogla na izraelsko stran. Obljubil nama je, da bo sam z nama šel do Mandelbaumskih vrat. Isto pomoč nama je zagotovila tudi gdč. Kirchmann. Bomo videli! Iz grške ambasade sva se takoj odpeljala skozi Betlehem v Hebron. Spotoma sva v Betlehemu vzela dva študenta iz Južne Afrike, ki sta že tri mesece na potovanju. Blizu Betlehema smo si ogledali Salomonove hleve, Hortus conclusus z lično cerkvijo. Videli smo pred Hebronom Filipov studenec, kjer je diakon Filip krstil zakladničarja etiopske kraljice Candace. Pri vodnjaku sem želel slikati domačinke, kako zajemajo, nosijo vodo in perejo, pa tega otroci niso dovolili. Otroci, ki jih je povsod veliko in nadlegujejo turiste za »bakšiš«, so pri vodnjaku zagnali tak vik in krik, da nisem slikal. Povzpel sem se malo više in od tam slikal vodnjak. Ko so to otroci opazili, so začeli proti meni metati kamenje in zahtevati od mene denar. Ker denarja nisem imel, me je eden zgrabil za uro, drugi za sončna očala, tretji pa mi je segel v žep, četrty pa s palico grozil. To je bilo nekaj, kar si bom zapomnil. V Hebronu smo obiskali mošejo, ki stoji nad grobom Abrahama in Sare, Izaka in Rebeke, Jakoba in Lije ter grobom egiptovskega Jožefa. Nekdaj krščansko cerkev so muslimani spremenili v mošejo in za vstopnino je treba plačati približno 1 \$ USA. Obiskali smo tudi Mambre in Abrahamovo terebinto. Tu smo opazili, da pri avtomobilu zadnje desno kolo pušča. Plašč je imel za noževno rezilo veliko luknjo, ki so jo naredili otroci, ki so v teh muslimanskih krajih (Hebron je danes muslimanski) zelo hudobni! Morali smo kupiti novo pnevmatiko. ■

se nadaljuje
Franc Vrhunc

Po deželi fatimske Marije in sv. Jakoba

Pod duhovnim in strokovnim vodstvom neumornega patra Petra smo se letošnjega avgusta ponovno zbrali člani Društva prijateljev Svete dežele in se podali na enotedensko romanje po Pirenejskem polotoku. Nekateri smo bili tam že drugič ali celo večkrat, nekaj pa je bilo vendarle tudi novincev, ki so svete kraje v tem skrajno zahodnem delu naše celine še posebno močno doživeli.

Slovenci smo narod popotnikov. Pa tudi romarjev in pevcev. Neizbrisno nam bo ostal v spominu dogodek izpred nekaj let, ko smo imeli med seboj večjo skupino srebrnomašnikov in diakonov, bodočih novomašnikov, in ko smo v Sveti deželi ob Genezareškem jezeru iz polnih grl in ubrano zapeli nekaj Marijinih pesmi. Tedaj nas je obkrožilo več sto italijanskih

romarjev, ki so nas zbrano in z zanimanjem poslušali, ob koncu našega spontanega glasbenega nastopa pa so nas nagradili z navdušenim ploskanjem. Da, slovenske nabožne in zlasti Marijine pesmi pritegnejo poslušalca, četudi morda ne razume besedila.

Nagibi ljudi, ki se podajo na romarsko pot, so različni, vendar pri večini prevladuje želja po poglobitvi vere. Vsakodnevne svete maše, molitve in nabožni nagovori duhovnih spremljevalcev so romarjem v veliko pomoč pri izpolnitvi te želje. Nekateri pridejo obteženi s skrbmi zase ali za svoje najbližje in te skrbi položijo pred obličje fatimske Marije ali sv. Jakoba v Komposteli. Prepričani so, da bodo uslišane tudi njihove skrite prošnje na krajih, kjer je bilo že toliko čudežev, mnogo znanih, še več pa takšnih, ki so jih neznani romarji obdržali samo v svojih srcih.

Tudi tokrat je bilo tako. Hvala ti, fatimska Marija, za hitro uslišanje! Niso bile zaman goreče molitve niti ožuljena kolena.

Romarju pa je seveda navrženo še vse ostalo. Predvsem druženje in sklepanje novih pri-

jateljstev. Priložnosti za navezovanje stikov je dovolj od jutra do večera. Človek se lahko samo čudi, kaj vse znajo ljudje in kako lahko nekateri posamezniki s svojimi izkušnjami in duhovnimi darovi obogatijo celotno skupino. Škoda le, da so mnogi preveč sramežljivi in si na primer ne upajo sesti pred mikrofona avtobusa, pa čeprav znajo prav prijetno pripovedovati. Tukaj igra pomembno vlogo vodja poti, ki najbolje pozna romarje, da tiste s skritimi talenti prepriča in jih opogumi, da se odprejo svojim sopotnikom. Tako postane skupina še bolj povezana in sčasoma preraste v pravo bratstvo.

Ne nazadnje se romarji odpravimo na pot tudi zato, da spoznamo kulturne in naravne lepote neke dežele. Pater Peter ima za seboj že toliko kilometrino, da podatke o krajih, ki jih obiskujemo, stresa kakor iz rokava. Zraven jih še zabli s svojim tipičnim humorjem, da si nova znanja hitreje in lažje vtisnimo v spomin. Tako smo ob njegovih besedah spoznavali poleg že omenjenih svetih krajev Fatime in Kompostele tudi skrajno zahodno

točko Evrope Finisterro ter veliki mesti Porto in Lizbono. Ne smemo pozabiti še Antona Padovanskega oziroma Lizbonskega. Vmes pa seveda podeželje z obdelanimi polji, vinogradi, travniki ter nasadi borovcev in evkaliptusov.

Romanje smo ob srečnem povratku domov in v čudovito lepem sončnem popoldnevu končali s sveto mašo v baziliki svetogorske Matere Božje nad Novo Gorico, ki jo je ponovno daroval naš pater Peter ob somaševanju svojega sobrata Francija. Razšli smo se z željo, da drugo leto spet poromamo skupaj. Morda celo v Sveto deželo. ■

Franci in Silvana Šivic

Utrinki z romanja

Ob 90-letnici prikazanja Matere Božje v Fatimi je skupina 37 romarjev iz Slovenije 30. julija 2007 odpotovala za teden dni na prečudovito in nepozabno romanje v Fatimo in Santiago. Z letalom smo iz Benetk poleteli do Lisbone in nato do Porta. Od tu smo se z avtobusom odpeljali proti severu v Španijo do Santiaga, naslednje dni pa spet nazaj na Portugalsko, v Fatimo.

Za vsak dan bi lahko napisala obsežen dnevnik, poln doživetij, ki smo jih doživljali pod strokovnim in duhovnim vodstvom komisarja za Sveto deželo patra Petra Lavriha.

A tu želim napisati le nekaj utrinkov.

Santiago

Naj začnem v Santiagu, v katedrali sv. Jakoba. Močan vtis naredi že bazilika z grobnico sv. Jakoba in nad njo njegov kip v bronu, ves gladek in svetleč se od objemov tisočerih romarjev, sveta vrata, nebesa in še in še. Vrhunec dneva je bila romarska sveta maša, ta je vsaki dan ob 12. uri, pri kateri deluje znamenita Jakobova kadilnica. Polna katedrala romarjev iz vsaga sveta čaka, da možje v enotnih kostumih pripravijo pred glavnim oltarjem vse za obred. Njihovi gibi so usklajeni, kadilnica pritrjena na vrvi, vse

je pripravljeno. Mašna daritev poteka ob somaševanju velikega števila duhovnikov, tudi našega patra. Ko je maša končana, je na vrsti zadnje dejanje – obred s kadičnico. Možje, šest ali sedem jih je, oblečeni v obredne kostume, poprimejo za vrvi, ki so na stropu pred oltarjem pritrjene na poseben mehanizem. Ogromna kadičnica zaniha, nihaji so vedno daljši in višji, na višku slavja do stropa katedrale levo in desno pred oltarjem, tako da nam zastaja dih. Katedrala je nabito polna. Dišeče kadilo nas praznično objame. Vse slavje je v Božjo čast, vse v spomin na apostola Jakoba, ki je prinesel pred tisočletji krščanstvo na evropski zahod!

Tu me je na romanju prvič zajel val navdušenja, sreče in hvaležnosti, da mi je dano to doživeti.

Camino de Santiago

Stojimo pred veliko palačo, kjer je cilj Jakbove poti, cilj Camina. Camino de Compostela je stoletna evropska romarska in zdaj uradno tudi kulturna pot Evrope. Opazujemo vrvež: prihajajo in se postavljajo v vrsto posamezni popotniki, dvojice, skupinice in skupine, med njimi mladi, manj mladi, ljudje v zrelih letih.

Vsi hitijo, da prejmejo uradni certifikat o prehojeni poti, ki so jo opravili peš, na kolesih ali na konju, in da pridejo k opoldanski maši, kjer jih predstavijo, od kod vse prihajajo. Koraki so utrujeni, obrazi veseli. Prišli so na cilj!

Naši skupini je ta dan prinesel še eno prijetno presenečenje. Pater Peter je namreč na seznamu duhovnikov, ki so se prijavili za opoldansko somaševanje, zasledil priimek SIPOŠ.

»To je prav gotovo naše gore list!«

Povprašal je, kdo nosi ta priimek, in ni se zmotil. Na cilj Camina je ta dan prišel gospod Jože Sipoš, župnik iz župnije PODGORCI – SV. LENART. Popoldne in zvečer je bil naš gost. Skupaj smo se popeljali do Finnisterre in nazaj. Med potjo nam je predstavil svoj podvig. Hodil je 16 dni, prehodil 463 km, dnevno najmanj 22 km, največ 46 km. Lani si je nadel na rame sedmi križ, se leto dni pripravljal in letos uresničil svoje sanje.

»Camino je enkratno doživetje, preizkus telesne in duševne vzdržljivosti, premagati je treba mnogo ovir, srečaš se z mnogimi ljudmi, ki v sončni pripeki ali dežju hitijo proti cilju. Camino človeka oblikuje!«

In še in še je opisoval doživetja. Bili smo mu hvaležni za nova vedenja.

Fatimski utrinki

Pri Kapeli videnja: množica, svete maše druga za drugo, molitve, petje, pobožnosti, v baziliki so grobnice vidcev, vsaki dan zasute s svežim cvetjem, pred baziliko ogromna ploščad za množice vernikov iz vsega sveta, ob vhodu kamen iz berlinskega zidu ... Toliko enkratnih vtisov, da jih ne moreš sproti dojemati v vseh razsežnostih!

Višek vsega v Fatimi je večerni mednarodni rožni venec s procesijo z lučkami. Prične se ob 20.30 v kapeli videnja. Pred mikrofonom stopajo za vodenje molitve vnaprej določene dvojice romarjev, ki jim je dodeljena desетка rožnega venca ali polovica le-te. Tudi nas, slovenske romarje, je doletela ta milost in čast. Vse tri večere nam je bila dodeljena polovica desetke. Ko sta tretji večer stopila pred mikrofonom Marjan in Magda, moja prijatelja in sovaščana, in ko se je zališala Zdrava marija, milosti polna ... v našem maternem jeziku, me je stisnilo v grlu. Nisem mogla odgovarjati, solze so mi tiho polzele po licih. Ko je molitev končana, se množica zgrne v procesijo z lučkami, ki se po ploščadi vijuga za kipom Fatimske Marije ob donečem prepevanju Ave, ave, ave Maria!

Pobožnost na kolenih

Med tolikimi doživetji, ki ti jih nudi Fatima, je prav gotovo eden najmočnejših pobožnost na kolenih – molitev k Mariji po prav za to določeni poti do Kapele prikazanja in okrog nje.

V dno duše se mi je zapisal naslednji prizor: mlada mamica, že dodobra izmučena, prihaja na kolenih proti Kapeli videnja, v eni roki ji med prsti polzi velik rožni venec, z drugo roko k sebi privija leto starega otročička. Mož hodi ob njej s prtljago v roki. Otrok, živahen, sili k očetu, on jo hoče razbremeniti, a ona odkima. Gleda premočrtno naprej, premika ustnice in privija otroka k sebi. Znojne kaplje ji polzijo po obrazu, mož ji jih z belim robcem v presledkih obriše.

Nemo strnim v ta prizor žive vere. Količna moč Fatime!

In pred to sliko in za njo se pomikajo ljudje vseh starosti. Molijo, prosijo, se zahvaljujejo, UPAJO. Vse to in še mnogo več je Fatima.

Doma

Ave, ave, ave Maria! Pogosto se zalotim, da polglasno mrmram to prelepo fatimsko melodijo, hvalnico za vsa doživetja, hvalnico za milost vere v meni.

Mnoga doživetja so shranjena v mojem srcu. ■

Justina Doljak

Akcija

**Nabirka za krščanske šole
v Sveti deželi**

od 1. 8. do 14. 10. 2007

105 € NN – Vič; 100 € Arl Sprah Emilija; 50 € Pirc Janez, Reberšek Štefanija; 42 € Beravs Nikolaja, Beravs Vlasta; 40 € Abu Eweda Štefanija; 20 € Drnovšek Marija, Knific Marija, Koron, Kozamernik Rezi, Kuclar Ivana, Širok Breda; 19 € Simeonov Ivana; 10,50 € Bizjak Franc, Žnider Marta; 10 € Janežič Hedvika, Jeromelj Marija, Kobilica Cvetka, Krošel Štefanija, Zwolf Ida; 8,40 € Pelan Fani; 5 € Božič F. Bernarda, Krempel Marija, Šentak Štefanija ■

Uredila: Tatjana

MARTINOVANJE

17. november: PTUJSKA GORA - romanje, martinovanje pri sv. Antonu v Slovenskih Goricah (ponavljamo, ker je bilo odlično).

PRISPEVEK ZA prevoz, gala martinovanje: za člane 25€; za nečlane 30€. Otroci do 12. leta imajo polovično nečlansko ceno. PRIJAVE TAKOJ ALI NAJPOZNEJE DO 9. NOVEMBRA 2007.

K SV. MIKLAVŽU V BARI, K SV. FRANČISKU V ASSISI, K SV. PATRU PIJU IN V LORETO

5.-8. december 2007

Cena: prevoz, namestitvev, 3x polpenzion, cestnine: za člane 295€; za nečlane 325€. Prijava velja, ko nakazete 100€ (ostalo teden dni pred odhodom). Prijave sprejemamo TAKOJ ali najpozneje do 20.nov. 2007.

SVETA DEŽELA - IZRAEL "NOVOLETNA SVETA DEŽELA"

26. december 2007-2. januar 2008

p. Peter Lavrih, ofm, CTS
tel.: 05 330 30 30; mob.: 041 66 91 34

Komisariat za Sveto deželo

Tržaška 85, 1000 Ljubljana
tel.: 01 24 44 250 ; faks: 01 24 44 253; www.sveta-dezela.si
email: pater.peter@rkc.si; TRR SI56-0510-0801-0637-691

Grado Giovanni Merlo

V imenu svetega Frančiška

Zgodovina manjših bratov in frančiškanstva do začetka 16. stoletja
 Frančiškovi redovi imajo silno zanimivo zgodovino razvejevanja in združevanja. Toliko silnic jih je razdvajalo in obenem združevala temeljna opredelitev za hojo po stopinjah svojega ustanovitelja. Avtor, ki ne pripada nobeni od vej Frančiškovih redov, ima pa dobre stike z vsemi, lahko z večstoletne razdalje dosti bolj objektivno prikaže dogajanje prvih treh stoletij. Prevedel br. Stane Zore.

Format: 520 str., 14 x 21,5 cm, broširano; ISBN 978-961-6326-57-5

Cena: 10,00 € (= 2.396 SIT)

Priamo Etzi OFM

Iuridica franciscana

Pravne poti skozi zgodovino treh Frančiškovih redov

Naslov naj nas ne zavede: ne gre za zbirko pravnih aktov, pač pa za svojski pogled na zgodovino Frančiškovih redov, kakor ga zna podati strokovnjak za zgodovino prava. Na osnovi različnih zakonodajnih besedil, ki mu služijo kot zgodovinski viri, razbira, kaj se je dogajalo za paragrafi. Prevedel br. Stane Zore.

Format: 360 str., 14 x 21,5 cm, broširano; ISBN 978-961-6326-56-8

Cena: 10,00 € (= 2.396 SIT)

Robert Bahčič OFM

Čudež, ki traja 800 let

Zgodovina Frančiškove karizme v svetu in pri nas

Tretja knjiga iz sklopa zgodovinskih del je izpod tipkovnice slovenskega frančiškana, ki je gvardijan na generalni kuriji frančiškanskega reda. Med svojim podiplomskim študijem na Antonianumu v Rimu se je srečeval z zgodovinsko problematiko reda na svetovni ravni, potem pa se je lotil še raziskovanja in zbiranja podatkov za slovenske kraje. Tudi ta knjiga zaznamuje 800-letnico potrditve Frančiškove odločitve.

Format: 360 str., 14 x 21,5 cm, broširano; ISBN 978-961-6326-61-2

Cena: 10,00 € (= 2.396 SIT)

Za bralce revije Brat Frančišek **do 15.11.2007**

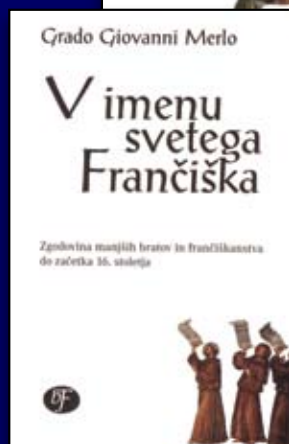
cena posamezne knjige **9,00 €**,
 cena vseh treh skupaj pa **25,00 €**.

Kmalu izide:

Kostanjevica (monografija)

Potopis dveh frančiškanov iz Ormoža po Sveti deželi iz 1527

DVD o Sveti deželi

Knjigo lahko naročite na naslovu:

Založba Brat Frančišek

Prešernov trg 4

1000 Ljubljana

tel.: 01 2429312

faks: 01 2429313

e-mail: zbf@rkc.si

http://ofm.rkc.si/zbf